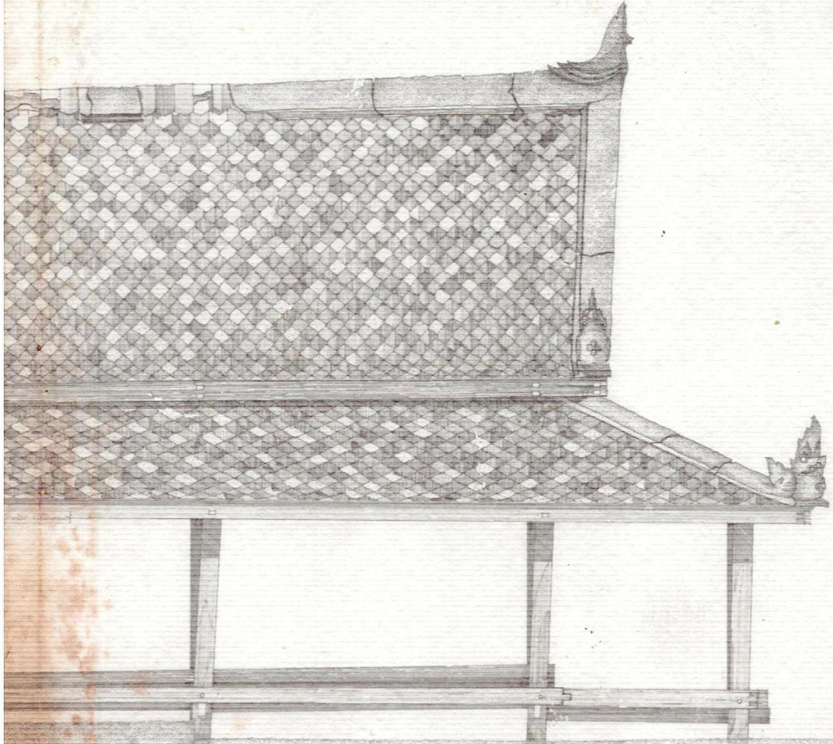
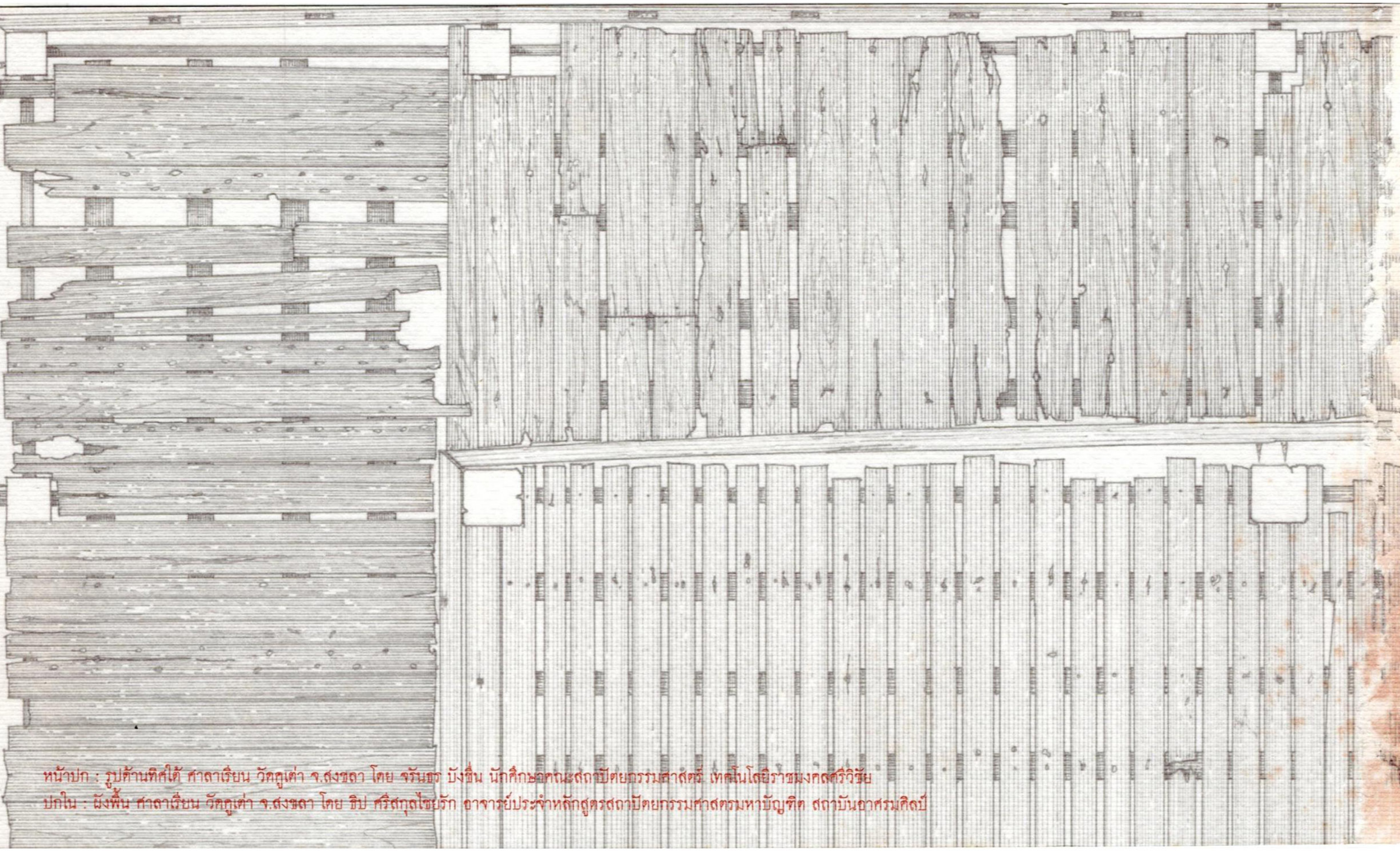

ไทศึกษา

การศึกษาเพื่อความเป็นไท

ธรรมบรรยาย โดย ว. วชิรเมธี

หน้าปก : รูปด้านทิศใต้ ศาลาเรียน วัดคูเต่า จ.สงขลา โดย จรันธร บังชื่น นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
ปกใน : ผังพื้น ศาลาเรียน วัดคูเต่า จ.สงขลา โดย ธิป ศรีสกุลไชยรัก อาจารย์ประจำหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันอาศรมศิลป์

ไทศึกษา

การศึกษาเพื่อความเป็นไท

ธรรมบรรยาย

โดย พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี

วันคล้ายวันสถาปนา
สถาบันอาศรมศิลป์ ครบ ๓ ปี
๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

คำปรารภ

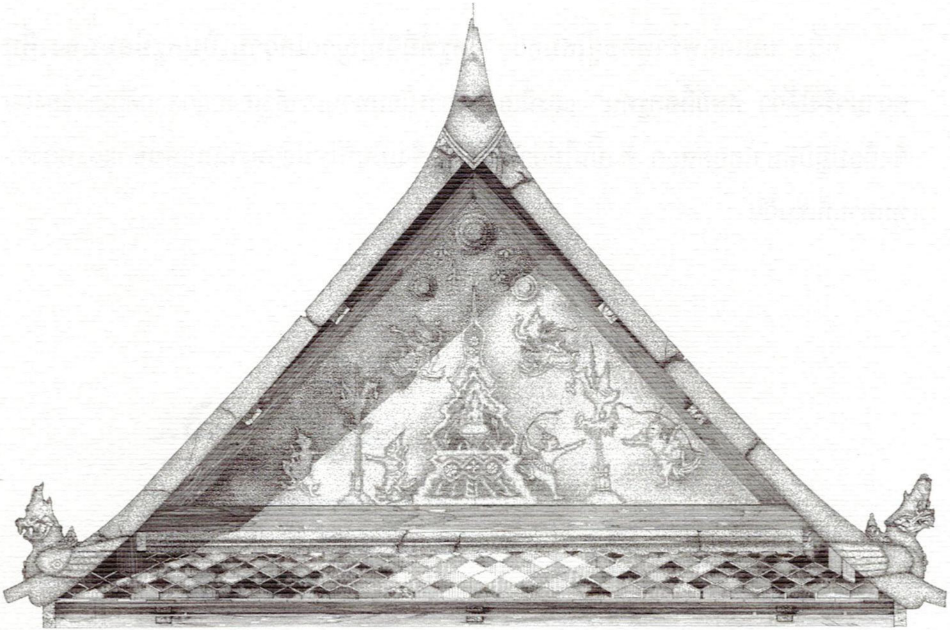
ผมได้รับเกียรติจากสถาบันอาศรมศิลป์ให้เขียนบทนำของหนังสือเล่มนี้ ในโอกาสที่สถาบันแห่งนี้มีอายุครบ ๓ ปีบริบูรณ์ จึงได้จัดพิมพ์ธรรมบรรยายของท่าน ว.วชิรเมธี ในเรื่อง "ไทศึกษา : การศึกษาเพื่อความเป็นไท" เพื่อมอบเป็นธรรมบรรณาการในโอกาสขึ้นปีใหม่ ๒๕๕๓ นี้

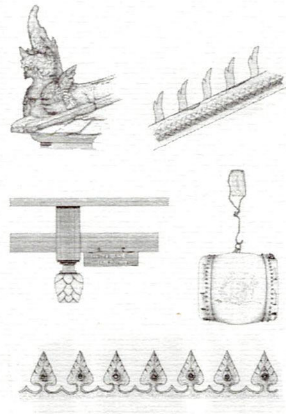
ดังนั้น ณ โอกาสที่สถาบันอาศรมศิลป์มีอายุครบ ๓ ปี ผมจึงขออนุญาตกล่าวจากความจริงที่อยู่ในใจว่า **"อย่าว่าแต่ ๓ ปีเลย แม้เพียงเสี้ยววินาทีเดียวที่ผ่านพ้นมาแล้วก็น่าจะมีคุณค่าอย่างที่สุดสำหรับการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานธรรมชาติภายในจิตใจตนเอง หากอยู่อย่างไม่ประมาท"**

ทั้งนี้ เพราะผมเชื่อมั่นในเหตุผลที่ว่า ยิ่งเล็กเท่าไหร่ก็ยิ่งมีพลังในการขับเคลื่อนจากจิตวิญญาณอันเป็นธรรมชาติของตนสูงมากยิ่งขึ้นเท่านั้น **"เล็กที่สุดคือใหญ่ที่สุด"** ซึ่งเรื่องนี้เป็นสัจธรรมที่ควรมีอยู่ในวิถีการดำเนินชีวิตเพื่อการเรียนรู้ของมนุษย์แต่ละคน

อนึ่ง ผมเคยพร่ำพูดอยู่เสมอว่า **“ครูที่มีวิญญาณความเป็นครูย่อมมองเห็นความจริงได้ว่า ศิษย์คือครูตน”** และนี่เองคือการย้อนทวนเอาตัวเองออกจากตัวเองของผม ซึ่งถือปฏิบัติมาโดยตลอด ดังนั้นไม่ว่าปีไหนๆ จึงเป็นปีใหม่สำหรับผมเสมอ และหวังว่าทุกท่านก็เช่นกัน

ศาสตราจารย์ระพี สาคริก
นายกสภาสถาบันอาศรมศิลป์
ธันวาคม ๒๕๕๒

รายละเอียดหน้าบันทิศตะวันตก และหางหงส์ ศาลาเรียน วัดคูเต่า จ.สงขลา โดย เกศรา เชี่ยงหวอง นักศึกษาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันอาศรมศิลป์

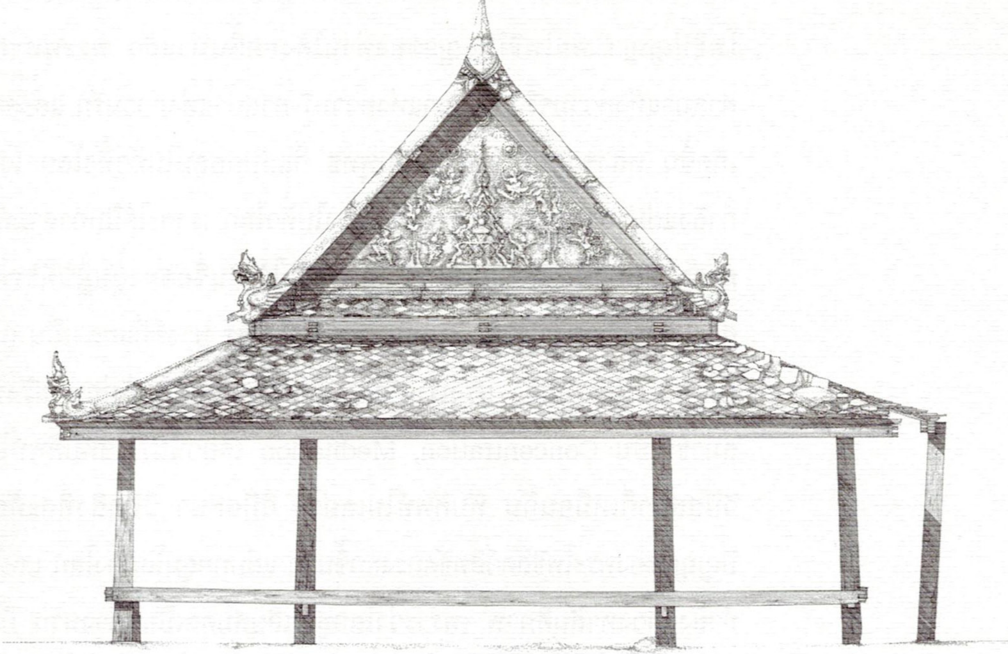
ขยายรายละเอียด ตะโพน กระจังปูนปั้น ใบระกา ดั้งแขวน ศาลาบาตร วัดคูเต่า จ.สงขลา โดย ธนัญญาลักษณ์ เสนาบดี นักศึกษาแผนกวิชาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี

ขอถวายความนอบน้อมแด่คุณพระรัตนตรัย ขอเจริญพร คณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน นิสิตนักศึกษา ผู้ปกครอง ตลอดจนถึงลูกหลานทุกคน วันนี้เป็นวันที่สำคัญยิ่ง เพราะเป็นวันที่สถาบันได้ครบรอบการก่อตั้งอีกวาระหนึ่ง ในวันอันสำคัญยิ่งอย่างนี้ เราก็มักจะทำกิจกรรมหลายอย่างต่างประการ วันครบรอบสถาปนาอย่างนี้ ถ้าภาษาชาวบ้านเราก็เรียกว่าเป็นวันคล้ายวันเกิด วันคล้ายวันเกิดมองในมุมชาวบ้านก็จะมีแต่การเฉลิมฉลอง ถ้ามองในมุมของชาววัด วันคล้ายวันเกิดต้องเป็นวันที่มีการเกิดใหม่ของสิ่งที่ดีๆ ท่านทั้งหลายเคยถามตัวเองไหมว่าเราจะให้อะไรมันเกิดขึ้นมาใหม่บ้าง

ส่วนตัวของอาตมาทุกๆ ปี ถ้าถึงวันคล้ายวันเกิด อาตมาก็มักจะปลีกวิเวกไปทำอะไรเงียบๆ เพื่อให้เกิดคุณงามความดีใหม่ๆ ขึ้นมา อย่างน้อยที่สุด คือ เกิดสติ โดยในบรรดาสิ่งที่เกิดขึ้นมา พระพุทธองค์ทรงยกย่องสรรเสริญอยู่ ๒ อย่างว่ามีประโยชน์โสตถิผลมาก

๑. เกิดปัญญา ถึงกับตรัสเอาไว้ว่า ในบรรดาสิ่งที่งอกงามขึ้นมา ปัญญาประเสริฐที่สุด ถ้าต้นไม้มันงอก เห็ดมันงอก มันก็งอกอยู่แถวนี้ เรานั่งอยู่ตรงลานดินคืนนี้ฝนเทลงมา หลังฝนหมาดเห็ดก็งอก ถ้าเป็นเห็ดที่กินได้ คนก็จะเก็บไปปรุงอาหารกินได้สักหนึ่งมื้อ นั่นคือเห็ดงอก ถ้าเป็นเห็ดที่กินไม่ได้ มันงอกอยู่ตรงนี้เดี๋ยวมันก็จะแตกดับไป กลับไปสู่ดิน ถ้าต้นไม้งอกล่ะ ถ้าเป็นต้นไม้ใหญ่ก็ให้ร่มให้เงา ถ้าเป็นต้นไม้เล็กก็เสมอตัว ไม่ได้ให้ร่มให้เงาใครมากมาย อย่างดีก็ให้ออกซิเจน ถ้าหญ้างอก ก็งอกมาคลุมผืนดินเท่านั้นเอง แต่ถ้าปัญญางอก สิ่งดีงามมากมายทั้งหลายในโลก จะผลิบานตามมามากมายมหาศาล คำนวณไม่ได้ ถ้าเราสังเกตดู เมื่อมีปัญญางอกขึ้นมาที่ไหนในโลก โลกจะเปลี่ยน ปัญญางอกขึ้นในตะวันออกกลาง ปัญญาของพระเยซู ศาสนาแห่งความรักก็ได้เกิดขึ้น ปัญญาของพระองค์ท่านงอกขึ้นมา เพราะท่านเห็นแต่บรรยากาศของสงคราม ท่านจึงเผยแผ่ศาสนาแห่งความรักอยากให้คนรักกัน ปัญญาของท่านเพียงองค์เดียว แผ่ปกคลุมไปทั่วทั้งโลก ในเวลานี้มีคนนับถือศาสนาคริสต์กว่าสามพันล้านคน ที่ตะวันออก ปัญญาของเจ้าชาย

สิทธัตถะงอกขึ้นมา ใต้ต้นพระศรีมหาโพธิในคืนวันเพ็ญเดือนวิสาขะ เรียกว่า โพธิปัญญา พอโพธิปัญญาของท่านได้งอกขึ้นมาแล้ว พระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นศาสนาแห่งความจริง ศาสนาแห่งความรู้ ศาสนาแห่งความรัก และศาสนาแห่งสันติก็เกิดขึ้น หลังจากนั้น อารยธรรมพุทธ ก็แผ่ปกคลุมไปทั่วทั้งโลก เวลานี้โลกทั้งโลกกำลังแผ่มาหาพุทธศาสนา เราเดินทางไปทั่วโลก เราจะได้ยินคำสามคำ **สปา** มาจากคำว่า สัปปายะ สบายนั่นเอง **โยคะ** ถ้าใช้เป็นชื่อของผู้ปฏิบัติธรรมของทางพุทธศาสนา จะเรียกว่า โยคี เห็นไหม อีกคำหนึ่ง **กูรู** บางทีก็แผลงเป็น กูรู้ คำเหล่านี้ ถ้าไปดูพจนานุกรมฝรั่ง ฝรั่งเริ่มเขียนทับศัพท์ หลายสิบปีก่อน ฝรั่งหาศัพท์บัญญัติสมาธิก็เป็น Concentration, Meditation เดี๋ยวนี้ฝรั่งใช้ทับศัพท์ไปเลยว่า สมาธิ วิปัสสนาก็เหมือนกัน ทับศัพท์ไปเลยว่า วิปัสสนา นี่คือสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่าพอปัญญาของพระโพธิสัตว์สิทธัตถะงอกขึ้นมา แผ่ปกคลุมโลกทั้งโลก และในวันเวลาที่โลกกำลังแสวงหาสันติภาพ เพราะว่าโลกสูญเสียสมดุลเป็นอย่างมาก ก็ได้รับเมล็ดพันธุ์แห่งปัญญาของเจ้าชายสิทธัตถะของเรา ซึ่งในวันหนึ่งเคยงอกขึ้นที่ประเทศอินเดีย

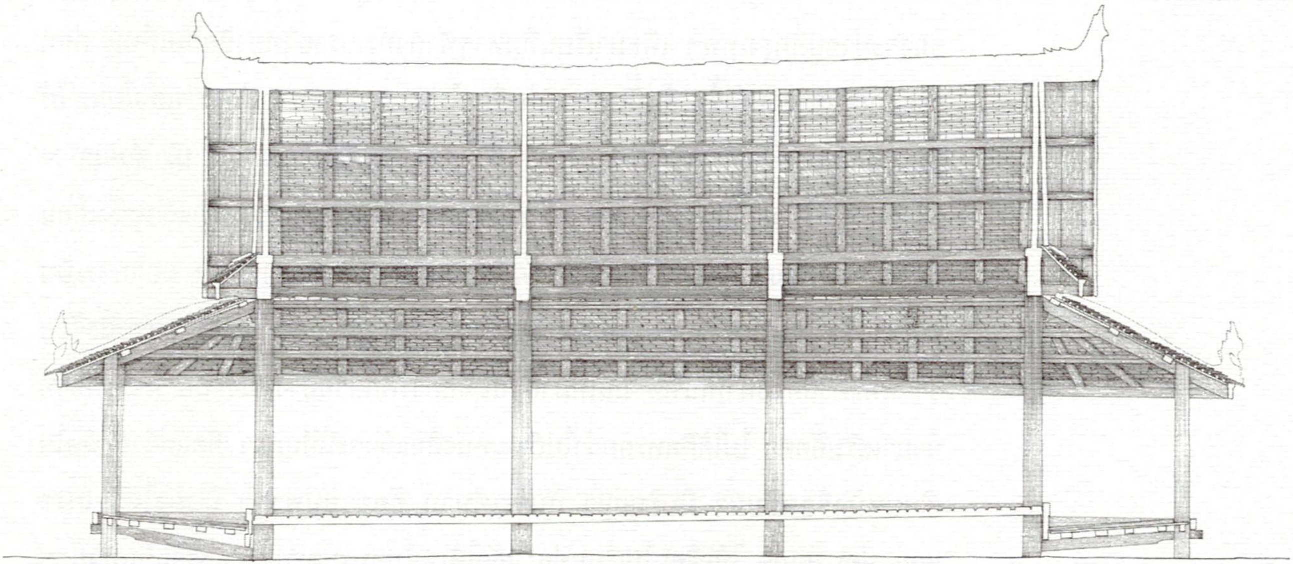
รูปด้านทิศตะวันตก ศาลาเรียน วัดคูเต่า จ.สงขลา โดย จิราพร จิวานุวงศ์ นักศึกษาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันอาศรมศิลป์

ส่วนในประเทศไทยปัญญาเคยงอกมาหลายสิบปีแล้วล่ะ ที่พุมเรียง ไชยา สุราษฎร์ธานี พระภิกษุหนุ่มรูปหนึ่งถอยหลังจากกรุงเทพเมื่อปี ๒๔๗๕ ราวเดือนพฤษภาคม ก่อนการเปลี่ยนการปกครองหนึ่งเดือน ท่านศึกษาค้นคว้าพระไตรปิฎกและพระพุทธศาสนาด้วยตัวเอง จนปัญญาของท่านงอกออกมา และออกวารสารพุทธศาสนา ก่อตั้งสำนักปฏิบัติและเผยแผ่ธรรม ชื่อ สวนโมกขพลาราม พอปัญญาของท่านงอกขึ้นมา คนไทยก็ได้ลิ้มชิมรสโอชะทางปัญญา หรือธรรมโอชะ คือ โอชะทางธรรม จากพระภิกษุหนุ่มรูปนั้น เราก็ได้เรียนรู้พุทธศาสนาในอีกมิติหนึ่ง ซึ่งไปไกลกว่าการปลุกเสก ลงเลขยันต์ จนทุกวันนี้เราก็ยังได้รับอานิสงส์ทางปัญญาจากภิกษุหนุ่มรูปนั้น ซึ่งต่อมาก็คือ พุทธทาสภิกขุ ฉะนั้นการงอกของปัญญานี้ งอกขึ้นตรงไหน สถานที่นั้นไซร้เป็นอุดมมงคล พระพุทธองค์เคยตรัสเป็นพระวจนะเอาไว้ว่า ไม่ว่าบ้าน ไม่ว่าป่า ไม่ว่าที่ลุ่ม ไม่ว่าที่ดอน ท่านผู้ไกลกิเลสอยู่ที่ไหน สถานที่นั้นไซร้เป็นสถานอันรื่นรมย์ ผู้มีปัญญาต้องเป็นผู้ไกลกิเลสด้วย

ฉะนั้นท่านทั้งหลายที่อยู่ในภาคการศึกษา คำถาม คือ เรามีปัญญาแล้ว ปัญญาของเราพาเราไกลกิเลสได้ไหม การศึกษาของโลกในเวลานี้ เป็นการศึกษาที่อันตรายมาก คือ ทำให้คนมีปัญญา แต่ไม่สามารถหลีกออกมาจากกิเลสได้ มีปัญญาก็จริง แต่ยังไม่สามารถบริหารจัดการกิเลสได้ แต่ในทางพุทธศาสนาระบุไว้เลย ว่าถ้าเป็นปัญญาที่ถูกต้อง จะต้องนำพาให้ตัวเองหลีกไกลออกจากกิเลสได้ด้วย ฉะนั้นในวันคล้ายวันสถาปนาอย่างนี้ เราถือว่าเป็นวันเกิด ให้ปัญญาเกิดขึ้นมา ให้ปัญญางอกขึ้นมา เป็นการเกิดทางคุณค่า ไม่ใช่การเกิดทางกายภาพอย่างเดียวเท่านั้น

๒. เกิดสติ พระพุทธองค์สรรเสริญเป็นอย่างมาก คือ สติ เมื่อสติของใครงอกขึ้นมาแล้ว คนคนนั้นจะไม่มีทางที่จะเป็นคนเดิมได้อีกต่อไป เราจะลอกคราบตัวตนเดิมๆ ของเราทิ้ง เราเห็นแต่งูลอกคราบ เห็นแต่ตั๊กแต๊ลอกคราบ จริงๆ คนเรานี่ลอกคราบได้นะ เคยรู้ไหมว่า คนเรามีศักยภาพที่จะลอกคราบได้ทุกคน เราเคยแต่เอามะละกอสดๆ ฉ่ำๆ หั่นๆ แล้วมาโปะหน้า มาลอกหน้า ไม่เคยลอกคราบนะ แท้ที่จริงใครมาเจริญสติเข้า คนคนนั้นก็จะลอกคราบ

เมื่อตอนอายุ ๑๖-๑๗ ปี อาตมาได้จับพลัดจับผลูไปอยู่วัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี ตั้ง ๒ เดือน ตอนนั้นตั้งใจมาก เดิมเรียนอยู่ที่เชียงราย ตั้งใจเก็บข้าวเก็บของจะมาอยู่ที่กรุงเทพฯ เพื่อมาเรียนที่มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยกับเพื่อน ก่อนจะออกเดินทางวันรุ่งขึ้น คืนนั้นหลวงพ่อเรียกไปหา *“กรุงเทพฯ น่ะ อย่าเพิ่งไปนะ ให้เพื่อนไปก่อน หลวงพ่อจะส่งไปอบรมครู ที่วัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี นะ ช่วยหลวงพ่อก่อน”* กลับมานี่ฝันสลายเลย เพราะแอบลงมากรุงเทพฯ ล่วงหน้าแล้วหนึ่งเดือนมาซื้อใบสมัครมหาวิทยาลัยสงฆ์ไว้แล้ว อยากจะมาเรียนมหาจุฬาฯ อยากจะเป็นพระบัณฑิต เวลาเอ่ยชื่อพระมหาวุฒิชัยวชิรเมธี พธ.บ. โอ้โห...เท่เลย อยากมีสร้อยว่า พุทธศาสตรมหาบัณฑิต มันเท่มาก นั่นคือการศึกษาอย่างหนึ่ง คือ การศึกษาที่นำมาเสริมอัตตา ไม่ได้คิดหรอกว่าไปเรียนหนังสือแล้วจะมีปัญญา คิดแต่ว่าถ้าฉันไปเรียนหนังสือกลับมา มีปริญญา มันจะเท่มาก อัตตามันพาทำ มันยังไม่รู้ โกรธหลวงพ่อมากเลย ให้เพื่อนไปเรียนต่อ แล้วให้เราไปอบรมครูบาลี และวัดอัมพวันอยู่ตรงไหน ในชีวิตไม่เคยไป พอรู้ว่าวันนั้นจะต้องไป เลยไปตลาด ไปซื้อแผนที่มา

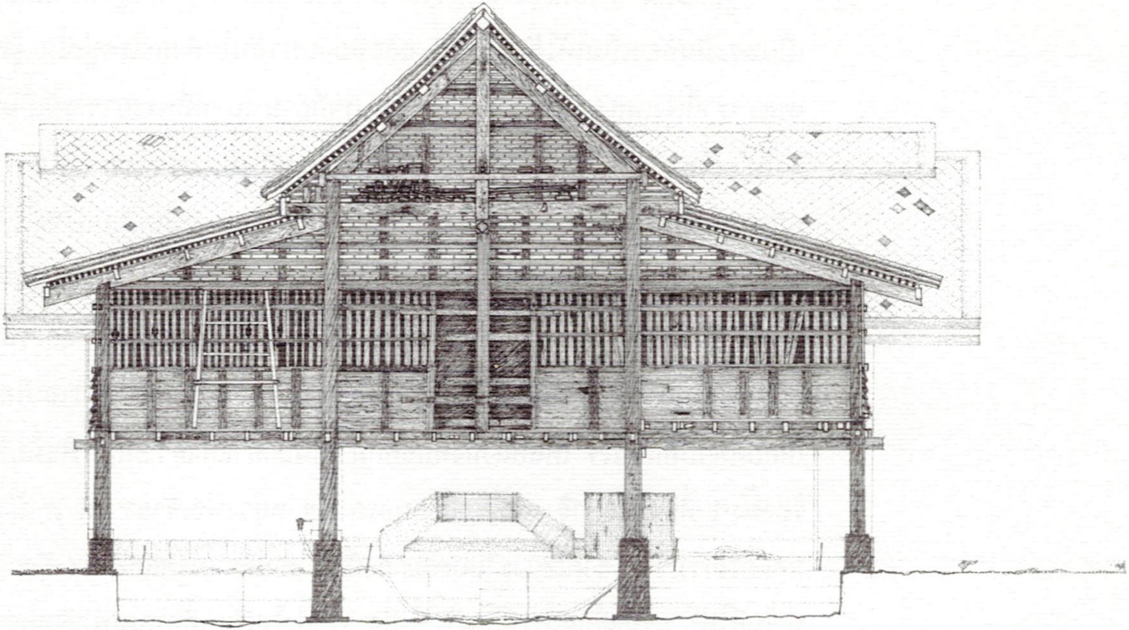
รูปตัดตามยาว ศาลาเรียน วัดคูเต่า จ.สงขลา โดย พงศกร ตุ้มปรึกษา นักศึกษาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันอาศรมศิลป์

จังหวัดสิงห์บุรี กับเชียงราย ลากจากตรงนี้ไปตรงนี้ ต้องขึ้นรถ ๙๙ ซึ่งจอดทุกจังหวัดเลย นั่งจากเชียงราย กระเป๋าหนึ่งใบ หลับๆ ตื่นๆ มาตลอดทาง คิดว่าชีวิตนี้จะขอนั่งรถ ๙๙ แบบนี้ครั้งเดียว หลับมาตื่นมาหลับมาตื่นมา งอนหลวงพ่อมาตลอดทาง ส่งฉันมาทำไมก็ไม่รู้ และก็มาตื่นเอาจังหวัดชัยนาท ใกล้ถึงจังหวัดสิงห์บุรีแล้ว กลัวจะเลยไปกรุงเทพ ก็ลงแถวนั้นเลย เจอชาวบ้านแถวนั้น ก็เหมารถชาวบ้าน รถเก๋งบุโรทั่งเก่าๆ คันหนึ่ง ไปส่งให้หน่อย อำเภอพรหมบุรี วัดอัมพวันหลวงพ่อจรัญ เขาก็จัดรถมาส่งให้ หมดไปตั้ง ๒๐๐ บาท แสดงว่ามีปัญญาเหมือนกัน

พอไปอยู่ ก็อบรมบาลีกับเพื่อนภิกษุ สามเณรตั้งสองสามร้อยรูป ไปติดเกาะอยู่ที่นั่นตั้ง ๒ เดือน หลวงพ่อไม่ได้บอกสักนิดว่า วัดอัมพวันมีสรรพคุณเป็นอย่างไร เขาเป็นวัดที่สอนแต่วิปัสสนากรรมฐาน หลวงพ่อไม่ได้บอกเลยว่าวัดนี้สอนอะไร เรามาอบรมครูบาลีอยู่ที่นั่น อบรมวิชาการสารพัด ภาควิชาการเสร็จแล้ว ก็จะต้องเรียนภาควิชาปฏิบัติการ คือ วิชากรรมฐาน เขาให้เรียนก็เรียน เขาให้นั่งสมาธิก็นั่ง ทีนี้เรา

นั่งกันทีหนึ่ง ๒๐๐ รูป พอนั่งปั๊บ เรารู้สึกว่าเพื่อนเขามีความก้าวหน้ากัน เพราะเขานิ่ง แต่เราไม่นิ่ง เราก็อิจฉาเพื่อน วันหนึ่งฉันอาหารเสร็จ เพื่อนก็เล่าว่า *"วันนี้นะผมนั่งแล้วจิตก็ใส มันกระจ่างไปหมดเลย สว่างวาบ"* เราก็นึกว่าทำไมเราไม่ได้อะไรกับเพื่อนเลย ฉันคงจะเป็นคนบาป ตอนบ่ายตั้งใจนั่งสมาธิ ดูลมหายใจเข้าลมหายใจออก หายใจเข้ารู้ หายใจออกรู้ สักพักหนึ่งมันก็วาบ เดี๋ยวก็วาบ เดี๋ยวก็วาบ เราก็ดีใจนะ คิดว่าฉันเจอของดีแล้ว เห็นมันวาบ วาบ วาบ มันวาบอะไรกันนักกันหนาก็เลยลืมตาขึ้นมา เมื่อกี้ยังยิ้มอยู่ ลืมตามา ที่ไหนได้มันเป็นแสงแฟลช เรานึกว่าเจอสภาวะธรรม เกิดการตรัสรู้น้อยๆ ที่ไหนได้ เจ้าหน้าที่เขาเข้ามาถ่ายรูปทำหนังสือรุ่นเจาะถ่ายรูปทีละคน มันก็วาบๆ ตกลงแล้วฉันก็ยังอยู่ที่เดิม ไม่ได้ก้าวหน้าอะไรเลย วันที่หนึ่งยังไม่รู้ วันที่สองก็ยังไม่รู้ พอวันที่สาม จิตสงบ หายใจเข้ารู้ หายใจออกรู้ หายใจเข้ายาวก็รู้ หายใจออกยาวก็รู้ พอเลยมาถึงวันที่เจ็ด น้ำตาไหล เกิดปีติท่วมท้นไหลประเดประดังถั่งท้นจากส่วนลึกของใจออกมาที่ดวงตา เป็นน้ำตาที่ไหลถั่งท้นออกมาแล้วชุ่มเย็นปีติตื่น ทั่วทั้งสรรพางค์กาย มีความสุขอย่างชนิดที่ไม่เคยเป็นมาก่อน

รู้สึกขึ้นมานาทีนั้นว่า ฉันบวชมาเกือบจะ ๑๐ ปี เพิ่งจะรู้สึกว่าเป็นพระก็วันนี้ เป็นพระมันต้องเป็นให้ได้อย่างนี้สิ แล้วที่ผ่านมาฉันไปทำอะไรอยู่เนี่ย รุ่นพี่เขาฟังเพลง เราก็ฟังเพลง รุ่นพี่เขาอ่านการ์ตูน เราก็อ่าน ในยุคที่พระอาจารย์เป็นหนุ่ม ใครดังที่สุดรู้ไหม เมื่อ ๒๒ ปีที่แล้ว นิตยสารเธอกับฉัน พออ้อม สุนิสา กับ มอส ปฏิภาณ ขึ้นปก อาจารย์เป็นเณรน้อยก็อ่านกับเขานะ สมัยนั้นนักร้องในไทยดังสุดต้องพี่กี้ อริสมันต์ พงษ์เรืองรอง เพลงไม่เจียม ใจไม่ด้านพอ เราตามรุ่นพี่ทุกอย่างเลยเขาฟังเพลงเราก็ฟัง อ่านเธอกับฉันเราก็อ่าน ชีวิตบวชก็จริง แต่ใจมันยังไม่ได้บวช พอไปนั่งสมาธิที่นั่นมา เกิดใจแจ่มกระจ่างสว่างรู้ขึ้นมา สารเอนโดรฟินหลั่งเกิดปีติท้วมท้นล้นใจ ไหลหลั่งถั่งท้นออกมาเป็นน้ำตาแห่งความสุข คืนนั้นร้องไห้เลยร้องทั้งๆ ที่ยังนั่งสมาธิ คนที่คิดถึงคนแรก คือ หลวงพ่อเจ้าอาวาส เรานั่งรถ ๙๙ ติดแอร์ธรรมชาติ จากเชียงรายทะลุมาสิงห์บุรี งอนท่านมาตลอดทาง คิดว่าส่งเรามาทำไมก็ไม่รู้ นรกหรือสวรรค์ก็ไม่รู้ ทีเพื่อนเราส่งไปเรียนที่กรุงเทพ ส่วนเราส่งมาติดเกาะ ๒ เดือน แต่พอนั่งสมาธิ เราได้สัมผัสกับสภาวะธรรม จิตมันตื่นรู้ขึ้นมา

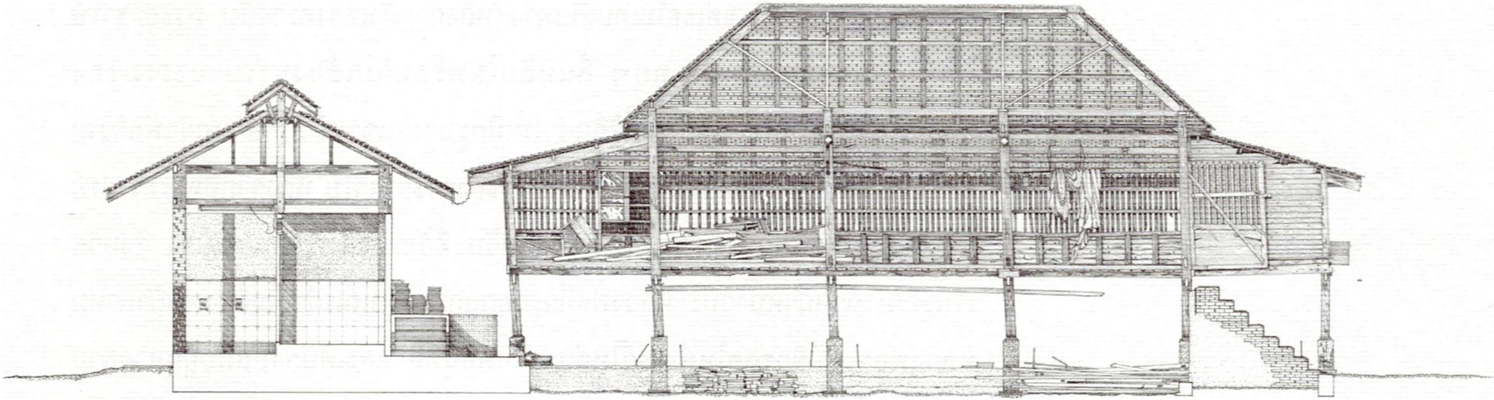
รูปตัดตามขวาง โรงครัว วัดคูเต่า จ.สงขลา โดย วัชรพงษ์ ชื่นพงศ์พันธ์ และประเสริฐ บินนุ้ย นักศึกษาแผนกวิชาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี

นึกถึงหลวงพ่อ อยากกลับไปขอขมาหลวงพ่อในคืนนั้นเลยว่าที่หลวงพ่อส่งลูกมานั้นถูกต้องแล้ว มันวิเศษที่สุดในชีวิตพระเลยที่ได้มานั่งสมาธิแบบนี้ ร้องไห้เลย นึกถึงสองเท้าของหลวงพ่อเจ้าอาวาส ลอยมาอยู่ตรงหน้า แล้วเราก็ก้มลงกราบ น้ำตาเปื้อนเท้าหลวงพ่อในจินตนาการ กราบหลวงพ่อในจินตนาการแล้วนึกถึงหน้าโยมพ่อกับโยมแม่ บอกกับท่านว่า โยมพ่อ โยมแม่ พระลูกชายอยากกลับไปจูงแขนโยมพ่อโยมแม่ มานั่งสมาธิด้วยกันตรงนี้ นี่แหละ คือ สิ่งที่ประเสริฐที่สุดที่ลูกอยากให้โยมพ่อโยมแม่ได้มาสัมผัส แต่ว่าวันนี้โยมพ่อโยมแม่มาไม่ได้ ลูกขอกราบแทบเท้าโยมพ่อโยมแม่ ด้วยน้ำตาแห่งความปีตินี้ น้ำตาไหล เปียกนองสองแก้ม จีวรชื้นไปหมดเลยเหมือนข้างในนี้มีธารน้ำพุ และโรงงานน้ำตา น้ำตาไหลอยู่หนึ่งชั่วโมงก็ไม่หมดกายนี้เย็น ใจเย็น นอกจากจะได้ประกาศนียบัตรกลับมาเชียงรายหลังสองเดือนแล้วสิ่งที่พระอาจารย์ได้กลับมาด้วยก็คือ รู้เลยว่าเกิดการลอกคราบ ตัวเราคนเดิมมันได้ตายไปแล้วตรงนั้น

เมื่อกลับถึงวัด มากราบหลวงพ่อ ปกติเราก็กราบท่านทุกเช้า ทุกเย็น ตอนทำวัตรสวดมนต์ แต่กราบแบบสักแต่ว่ากราบ มาคราวนี้ได้ไปกราบหลวงพ่อไม่อยากจะลุกขึ้นเลย กราบแล้วซาบซึ้งอยู่ตรงนั้นด้วยความตระหนักรู้ถึงพระคุณที่หลวงพ่อส่งให้ไปพบกับสิ่งที่ดีที่สุดในชีวิต แต่เราไม่กล้าพูดมากอะไร เพราะเราซึ้งอยู่คนเดียว หลวงพ่อไม่ได้ซึ้งด้วย เดี๋ยวท่านจะหาว่าเจ้าหมอนี่เป็นอะไร แต่จริงๆ กราบแล้วน้ำตาคลอหน่อย รู้เลยว่าเป็นสองเดือนที่เปลี่ยนชีวิต เพราะไปพบวิชาวิปัสสนากรรมฐานที่นั่น พอไขกุญแจเข้าห้องตัวเองไป เห็นเธอกับฉันและเทปคาสเซทวางเป็นตั้งเลย ก็ยกมาวางหน้าห้อง ประกาศเลยว่าใครอยากได้จะยกให้ เพื่อนมาแย่งกันตาลีตาเหลือก แล้วเอาเทปคาสเซทของหลวงพ่อชา สุภทฺโท ทั้งหมดมาวางที่หัวเตียงแทน

หลังจากนั้น ชีวิตพระอาจารย์ไปอีกทางหนึ่ง เป็นสายน้ำที่ไม่ไหลไปทางเดิม ไม่สามารถกลับไปใช้ชีวิตแบบเดิมได้อีก เพราะเกิดการลอกคราบทางจิตวิญญาณครั้งนั้น พระอาจารย์จึงได้รู้จักคำว่า สติ คือ การตื่นรู้ ก็ครั้งนั้น หลังจากได้เรียนมาท่องมา อ่านมา นับครั้งไม่ถ้วน แต่ไม่เคยที่จะเข้าใจแม้แต่จะนิยามว่า สติ ต่างจาก

สัมปชัญญะ อย่างไร ก็นิยามไม่ออก พอไปอยู่ที่นั่นรู้ว่า สติ คือ รู้สึก สัมปชัญญะ คือ รู้ชัด เกิดนิยามออกมาจากใจ ไม่ต้องไปหาอ่านมาจากที่ไหนเลย เกิดความกระจ่างขึ้นมาเอง จิตมันสอนจิตเลยว่า สติ คือ รู้สึก รู้อยู่ตรงนี้ ที่นี่และเดี๋ยวนี้ รู้ชัด รู้อย่างละเอียดยิบ ทุกปรากฏการณ์ชัดเจนขึ้นมา ความรู้นั้นบอกว่าตลอดเวลาที่ผ่านมาเธอเอาแต่อ่านแผนที่ แต่เธอไม่เคยเดินทาง หลังการเดินทางคราวนั้น พระอาจารย์ได้เห็นตัวเองอีกมิติหนึ่ง ทุกๆ คืนหลับไปพร้อมกับเสียงบรรยายธรรมของหลวงพ่อชา สุภทฺโท แล้วเราก็รู้สึกว่าเรามีครูบากับเขาแล้ว คือ หลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม นั่นคือการงอกขึ้นมาของสติในชีวิตของพระอาจารย์ หลังจากที่พระอาจารย์เคยทำอะไรที่ย่ำแย่มาตั้งมากมาย ตื่นตีสี่ทุกวัน ที่วัดพระสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ถ้าหน้าหนาวนะ หลวงพ่อก็จะบอกลูกพระลูกเณรว่า ไม่ต้องเอาผ้ามาห่ม หลวงพ่อจะห่มจีวรลดไหล่ โชว์ไหล่ขาวจั๊วตอนตีสี่ และเดินจงกลมอยู่กลางสายหมอก คิดดูสิ เราเป็นเณรน้อย ก็ง่วงมาก ง่วงขนาดที่เดินอยู่ก็ยังหลับได้ เป็นความสามารถพิเศษ พระเณร ๕๐ รูป มีความสามารถพิเศษ หลวงพ่อเดินอยู่

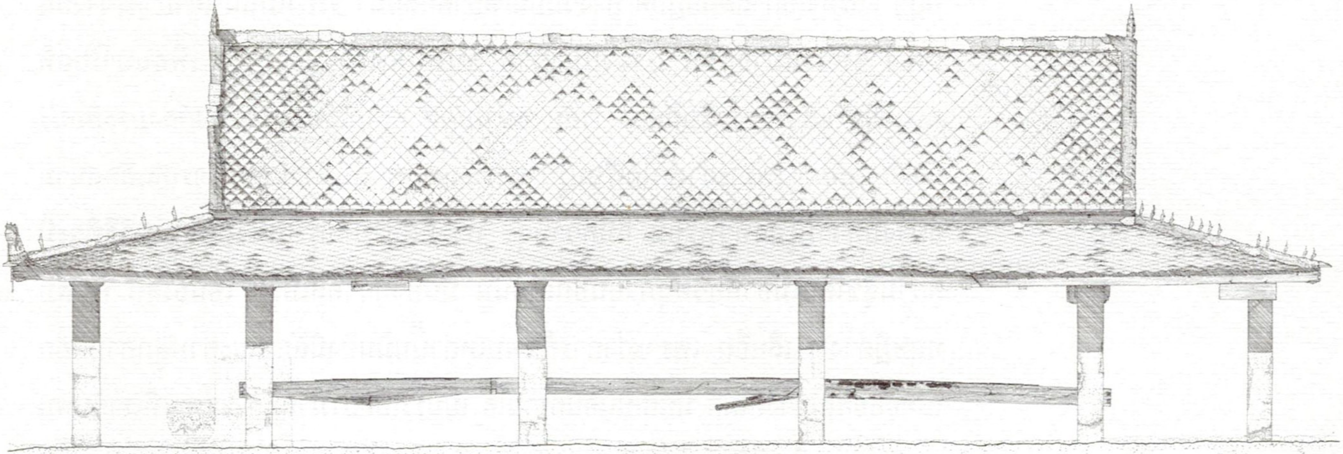
รูปตัดยาว โรงครัว วัดคูเต่า จ.สงขลา โดย ไชยนันต์ เทพฉิม นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา

ข้างหน้า เราสามารถเดินหลับในจนไปชนหลวงพ่อได้ คิดดูสิ พอไปนั่งสมาธิ ก็เหมือนกับว่าภาพเก่าๆ มันฉายซ้ำ ครูบาอาจารย์พาทำขนาดนั้น เธอยังไม่ตั้งใจเลย ไม่รู้สึกไม่รู้สาว่ามันเป็นสิ่งที่ดีงามล้ำเลิศประเสริฐอะไร หลับขณะเดินก็ยังทำ แต่พอเราไปเจริญวิปัสสนากรรมฐาน ถูกทิศถูกทางแล้ว เรากลับมามองหลวงพ่อของเราด้วยสายตาใหม่ เรามาประเมินค่าการทำวัตรสวดมนต์ของเราด้วยสายตาใหม่ เรามาดูการเดินจงกลมของหลวงพ่อด้วยสายตาใหม่ เรารู้เลยว่าหลวงพ่อของเราไม่ใช่หลวงพ่อตื้นๆ อย่างที่เราเคยรู้จัก ท่านลึกของท่านมาตั้งแต่ไหนแต่ไร แต่เรานี่ไม่มีประสบการณ์รองรับ เราก็เลยตื้น การเดินจงกลมเป็นกิจกรรมที่ดีที่สุดในชีวิตพระเราไม่เคยเห็นความสำคัญ แต่พอกลับมา เรารู้สึกว่านี่คือการเดินที่ศักดิ์สิทธิ์ที่สุด พวกเราเคยเดินช็อปปิ้งกันใช่ไหม พระอาจารย์เคยไปเดินมาแล้วนะ แถววอลล์ สตรีท (Wall Street) หรือที่ ชองป์ส เอลิเซ่ส์ (Champs Elysees) ไปมาหมดแล้ว ก็คือไปเดินช็อปปิ้ง มันก็มีความสุข แต่สุขไม่เท่าเดินจงกลม การมานั่งสมาธิ เราเคยนั่งแล้วก็เบื่อว่าเมื่อไรหลวงพ่อจะเคาะระฆัง ทีนี้พอเราไปฝึกมา กลับทำให้เราไม่อยากให้

เสียงระฆังดังขึ้น เพราะเรามีความสุขกับการนั่ง นั่งก็สุข เดินก็สุข สวดมนต์ก็สุข นอนก็สุข กลายเป็นว่าความสุขเกิดขึ้นอยู่ทุกหนทุกแห่ง บางทีไปบิณฑบาตกลับมานี่เราก็ยิ้มเลยนะ เพื่อนถามว่ายิ้มอะไร เรายิ้มเพราะมีความรู้สึกตัวตลอดระยะเวลาราว ๖-๗ กิโลเมตร เดินบิณฑบาตในเขตเทศบาลเมือง โยมจะตักบาตรหรือไม่เราไม่สนใจหรอก เพราะทุกเช้าฉันได้ออกมาเดินจงกลม การบิณฑบาตซึ่งปกติเราจะมองไปที่การแสวงหาข้าวปลาอาหารเพื่อการอยู่รอด ได้เปลี่ยนรูปแบบใหม่เปลี่ยนคุณค่าใหม่เป็นการเดินจงกลม ทุกอย่างกลายเป็นเรื่องของการฝึกหัดภาวนาทั้งหมดเลย

หลังจากการตื่นขึ้นมาของสติครั้งนั้น พระอาจารย์ก็ได้ค้นพบตัวเองในอีกมิติหนึ่ง คือ ไม่สามารถกลับไปใช้ชีวิตในแบบเดิมได้ หันมาอ่านพระไตรปิฎก หันมาอ่านหนังสือที่เป็นหลักเป็นฐานมากขึ้น และชีวิตก็เข้าที่เข้าทาง ไม่ไปบ้าบอคอแตกอะไรกับเขา ทุ่มเทเรียนหนังสืออย่างเต็มที่ ท่องหนังสือจนเส้นเสียงอักเสบ จนเพื่อนๆ เอาก้อนหินมาปาหลังคากุฏิ แล้วโผล่หน้ามาบอกว่า ให้เงียบๆ ก่อนได้ไหม

มังกรหยกจะมาแล้ว แต่สำหรับเราพอสติตื่นขึ้น เรารู้แล้วว่าชีวิตที่เหลือหลังจากนี้จะไปไหน ก็เกิดการลอกคราบ ไม่กลับไปใช้ชีวิตในเส้นทางเดิม และหลังจากนั้นเราก็เดินทางของเรามาเรื่อยๆ ทุ่มเทเรียนหนังสือ ทุ่มเทศึกษาธรรมะ ทุ่มเทอ่านพระไตร-ปิฎก และหาโอกาสฝึกปฏิบัติ บางวันบิณฑบาตกลับมา จะยังไม่ฉัน เอาบาตรวางบนเตียง ขอนั่งสมาธิก่อน บางวันนั่งนาน จนไม่ได้ไปฉันที่โรงครัว เพื่อนมาโผล่ที่หน้าต่าง แล้วไปกระซิบกันว่า *"เฮ้ย อย่าไปดูสิ ตอนนี้มันบ้าน่ะ องค์ลงประทับน่ะ นั่งเงียบเลย"* เพราะว่าเราได้เรียนรู้ว่าการนั่งเฉยๆ ก็มีความสุข การเดินลัดสนามอย่างมีความรู้ตัวทั่วพร้อม ก็มีความสุข การที่เณรน้อยรูปหนึ่งไปค้นพบวิธีที่จะมีความสุขโดยไม่อาศัยวัตถุภายนอกเลยนั้น มันยิ่งกว่าอัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ ค้นพบทฤษฎีต่างๆ เสียอีก เพราะว่าการค้นพบเหล่านั้นมันยังมีลักษณะคาบลูกคาบดอกไปต่อยอดในทางที่ไม่ดี มันก็เป็นอันตรายได้ เป็นระเบิดปรมาณูได้ แต่การที่เราค้นพบการอยู่อย่างมีสติได้ มันไม่มีเสียเลย มันมีแต่ดีตลอด นี่คือการค้นพบที่ยิ่งใหญ่ ฉะนั้นคนคนหนึ่งถ้าได้ค้นพบตัวเองนะ ชีวิตเขาก็จะเปลี่ยน และถ้าชีวิตเขาเปลี่ยนนะ

รูปตัดแนวยาว ด้านทิศใต้ ศาลาบาตร วัดคูเต่า จ.สงขลา โดย วราวุฒิ บุญสร้าง นักศึกษาแผนกวิชาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี

แม้เขาจะไม่ได้พยายามที่จะเปลี่ยนใครเลย คนที่อยู่ใกล้ๆ เขาก็จะเปลี่ยน ก็เหมือนดอกไม้สักดอกหนึ่ง ที่ผลิบานขึ้นมาแล้วส่งกลิ่นหอม ไม่มีทางที่จะปิดกั้นกลิ่นของตัวเองหรอก ถ้าหอมจริงๆ แขกไปใครมาก็สามารถที่จะกำซาบถึงกลิ่นหอมนั้นได้ คนคนหนึ่งถ้าเขาเปลี่ยนตัวเองจริงๆ จากข้างใน คนที่อยู่ใกล้ๆ จะสัมผัสได้ถึงความเปลี่ยนแปลงนั้น และเขาจะเปลี่ยนตาม

พระอาจารย์มีน้องชายคนหนึ่ง นอนอยู่ด้วยกันในห้อง พอเราเปิดซีดีธรรมะหลวงพ่อชา เขาก็ฟัง พอเราอ่านหนังสือของท่าน ติช นัท ฮันห์ เขาก็อ่าน ได้รับอิทธิพลไปเต็มๆ สนใจใฝ่ธรรมเหมือนพระอาจารย์หมดเลย พระอาจารย์ก็ไม่เคยบอกเขาเลยว่าต้องทำอย่างนี้ต้องทำอย่างนั้น เขาทำของเขาเอง

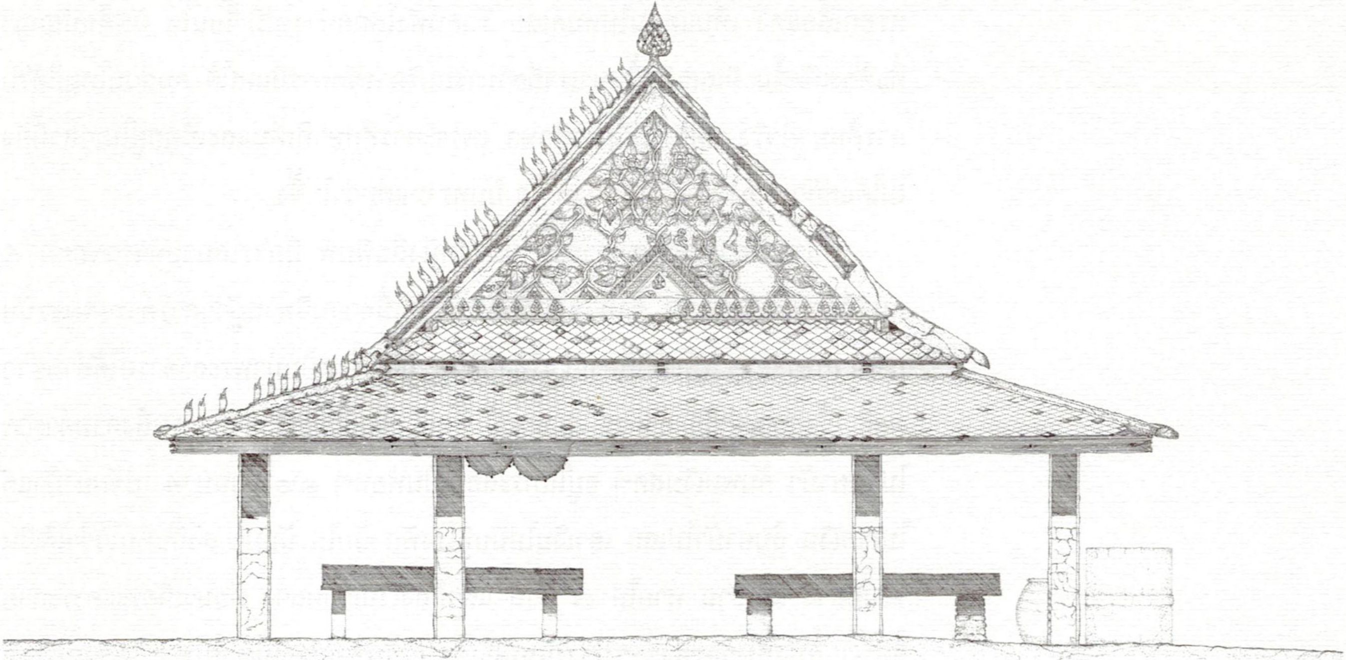
ที่เล่ามาก็จะบอกว่า การศึกษาที่แท้นี้ ควรจะเป็นการศึกษาที่นำมาซึ่งคุณธรรมหลักๆ อย่างน้อย ๒ ประการ หนึ่งก็คือ สติ เกิดการตื่นรู้ขึ้นมาภายใน เพราะในทางพุทธศาสนา ได้นิยามการศึกษาไว้ว่า สยํ อิกฺขตีติ สิกฺขา คือ การหยั่งเห็นตัวเอง การศึกษาชนิดใดที่ไม่ได้ทำให้เรารู้จักตัวเอง นั่นยังไม่ใช่การศึกษาที่แท้ในทัศนะของ

พุทธศาสนา แต่การศึกษาใดที่ทำให้ใครคนใดคนหนึ่งหยั่งเห็นตัวเอง และรู้จักตัวเองอย่างลึกซึ้ง นั่นคือ เขากำลังได้รับการศึกษา ฉะนั้นคนที่มีการศึกษาที่แท้ตามความหมายที่กล่าวมา ไม่มีใครไปหาหมอดูเลย เพราะเขาจะดูตัวเองออก บอกตัวเองได้ ใช้ตัวเองเป็น เห็นตัวเองชัด การศึกษาที่แท้ก็คือ การศึกษาที่ทำให้เราเห็นตัวเองชัด สยํ อิกฺขติติ สิกฺขา การศึกษาก็คือ การเห็นซึ่งตัวเอง แล้วเราทั้งหลายเคยเห็นตัวเองไหม ที่นั่งอยู่ตรงนี้เคยเห็นไหม ส่องกระจกทุกวัน สิวขึ้นหนึ่งเม็ด จะเป็นจะตาย ส่องทุกวัน ก็เห็นแต่หน้า ไม่ได้เห็นตัวเอง การเห็นตัวเอง ต้องเห็นถึงขนาดว่า เรานั่งอยู่ตรงนี้ จิตวาบไปคิดเรื่องนั้น ต้องรู้ทัน จิตวาบไปคิดเรื่องนี้ ต้องรู้ทัน ขุ่นเคืองขึ้นมาต้องรู้ทัน หงุดหงิดขึ้นมา ต้องรู้ทัน อะไรเกิดขึ้นมาในกาย ในจิตของเรา เรารู้ทัน เราเห็นทุกอย่าง นั่นแหละ การศึกษาที่แท้เริ่มต้นขึ้น

ปัญญาที่แท้จะมีลักษณะอยู่สองประการคือ หนึ่ง ทำให้เราสามารถบริหารจัดการกิเลสได้ และสอง เรามีกรุณาในหัวใจ คือ มีความรักแผ่ไพศาล ก้าวข้ามมายาคติทั้งหลายทั้งปวง มองไปทางไหนก็เห็นแต่คนไปหมดเลย ไม่มีหรอกเสื้อเหลือง ไม่มี

หรอกเสื้อแดง เห็นแต่คนไปหมดเลย รักคนทั้งโลกอย่างไม่มีเงื่อนไข นั่นคือปัญญาที่แท้จะเกิดขึ้น กิเลสเกิดขึ้นมาเราก็สามารถบริหารจัดการกิเลสได้ คนส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาก็จริง แต่ยังไม่มีการศึกษา เพราะการศึกษาที่เห็นและเป็นอยู่ในเวลานี้ยังไปได้แค่หัวสมอง แต่ยังไปไม่ถึงหัวใจ มันทราบแต่ทว่าไม่ซึ้ง

อย่างเมื่อวานพระอาจารย์อ่านข่าวหนังสือพิมพ์ มีการไล่นายตำรวจออก ๔ คน ที่อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย พอดีเมื่อวานนี้ท่านผู้ว่าการตำรวจภูธรนั้นมากราบพระอาจารย์แล้วก็มาเล่าเรื่องนี้ด้วย นั่งเครื่องบินมาพระอาจารย์ได้อ่านข่าวพอดี เนื้อข่าวเล่าว่า ตำรวจ ๔ นายนี้ ตั้งแต่ พันตำรวจโทลงมา จนถึงดาบตำรวจไปจับยาบ้า ค้นพบเงินสดๆ อยู่ในกระสอบเป็นฟ่อนๆ ๑๖ ล้านบาท ไปจับยาบ้าแต่ไปเจอเงิน ลืมยาบ้าไปเลย เอาเงินไปนับที่โรงพัก นับไป นับมา ลงบันทึกไว้ว่าได้เงินของกลาง ๘ ล้าน หายไป ๘ ล้าน แล้วก็ส่งเงินเข้าหลวง ต่อมาเกิดระแคะระคายขึ้นมา ผู้บังคับการตำรวจภูธรก็เลยสั่งสอบ ค้นพบว่าเงินหายไป เกิดจากการที่เจ้าของเงินติดสินบนเจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่ยินดียักยอก จำหน่ายจ่ายแจกกันเอง

รูปด้านทิศตะวันออก ศาลาบาตร วัดคูเต่า จ.สงขลา โดย ถิรพร ชมภู นักศึกษาแผนกวิชาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี

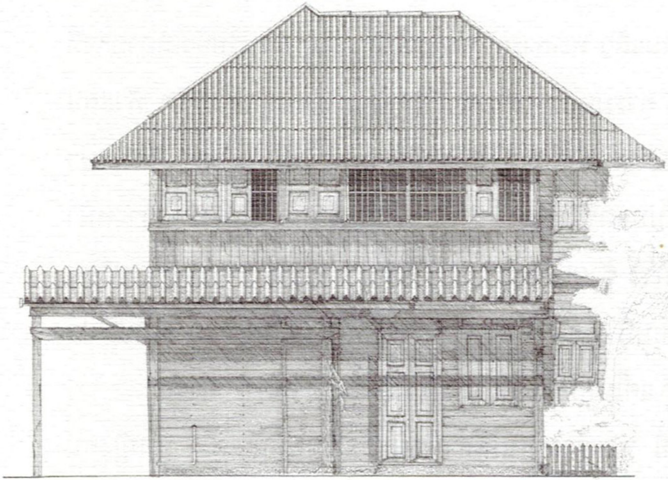
ในหมู่ของตำรวจผู้ทำคดี ผลก็คือ ถูกจับได้ไล่ทัน เสียเกียรติคุณชื่อเสียง ถูกไล่ออกจากราชการ ถูกดำเนินการตามกฎหมายอย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาด นายตำรวจใหญ่ๆ ทั้งนั้น เสียอนาคตกราวรูดทีเดียว ๔ คน แต่เงินตามมาได้ครบ ๑๖ ล้าน ไม่ระแคะระคายอะไรเลย ตำรวจเหล่านั้นมีการศึกษาไหม ก็มี แต่ทำไมบริหารจัดการกิเลสไม่ได้ เห็นเงินแล้วตาโต การศึกษาทุกวันนี้เป็นแบบนี้ คือ การศึกษาที่ไม่สามารถทำให้เราบริหารจัดการกิเลสได้ พอความโลภมา จึงถูกความโลภครอบงำ ทุกวันนี้จึงเกิดภาวะ *โลภระบาด*ในสังคมไทย ไม่ใช่โรคแต่เป็น *โลภระบาด* พอมันระบาดในวงการไหน วงการนั้นก็จะเสียหลักหมด นี่คือ โลภ ต่อมา โกรธ ความโกรธมันเกิดขึ้นก่อนที่จะมีฟุตบอลโลก ซีเนอดีน ซีดาน กำลังจะพาทีมเข้าไปชิงแชมป์ จู่ๆ มาเตรัซซี่ ก็กระซิบข้างหูว่า *"ได้ข่าวว่าน้องแกน่ะ เป็นโสเภณีนะ"* เท่านั้นเอง ซีเนอดีน ซีดาน อารมณ์ขึ้นเลยนะ ไม่สนแล้วลูกฟุตบอล วิ่งตามมาเตรัซซี่ไป เอาหัวไปโขกมาเตรัซซี่ล้มลงกลางสนาม เชื่อไหมเกิดอะไรขึ้น ซีดานได้ใบแดง ทีมฝรั่งเศสแพ้ สุดยอดนักฟุตบอลยุโรป เคยพาทีมฝรั่งเศสไปคว้าแชมป์ฟุตบอลโลก ตกกราวรูดภายใน

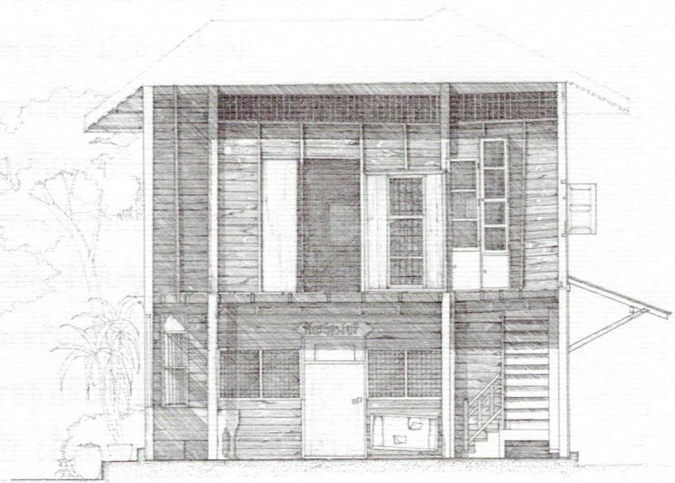
ชั่วค่ำคืนเดียว มาเตรัซซี่ลุกขึ้น และลุกขึ้นเล่นเกมต่อไป แต่ซีเนอดีน ซีดาน ล้มลงคราวนั้น ทุกวันนี้ยังแจ้งเกิดไม่ได้ เพราะอะไร โกรธ ถ้าซีเนอดีน ซีดาน มาเรียนวิปัสสนากับพระอาจารย์ แล้วมีคนมากระซิบว่า ฉันได้ข่าวว่าน้องแกเป็นโสเภณี พระอาจารย์จะบอกซีดานว่ามันไม่เที่ยง เสียงมากระทบหูไม่เที่ยง กระทบก็รู้ เดี๋ยวมันก็หายไป มันก็แค่สุญญากาศ น้องสาวเขาก็ไม่ใช่น้องสาวของเรา เขามาแล้วเขาก็ไป มันเป็นสิ่งปรุงแต่งไปตามเหตุปัจจัย ถ้าอีกอย่าง เขามากระซิบแล้วทำยังไง เราก็ถอยหลัง สามก้าว ซ้ายย่างหนอ ขวาย่างหนอ เชื่อไหมว่าถ้าคุณเปลี่ยนอิริยาบถจิตของคุณจะเปลี่ยนเลย

พระอาจารย์เคยอ่านเจอในหนังสือประวัติของนักโทษคนหนึ่ง เขาเล่าให้ฟังว่าครั้งที่เขาถูกจับเข้าไปอยู่ในคุก เพราะเขาเข้าไปพัวพันคดีบางอย่างที่เขาไม่ได้เจตนา ครั้งหนึ่งเขาเคยคิดที่จะฆ่าพ่อ เขาไปซื้อปืน .๓๕๗ บรรจุกระสุนเต็มรังเพลิงเลยนะ ลงจากรถมอเตอร์ไซค์ คิดไว้ว่าเดินเข้าบ้านถ้าเจอพ่อกลางวงจะจ่อยิงเลย ปรากฏว่าเดินเข้าบ้านไปสะดุดบันได ปืนหลุดมือตกลงไปในใต้ถุน ลงไปควานหาปืนอยู่สัก

๑๐ นาที ควานไปควานมา ภรรยาโทรมาตามให้ไปกินข้าว ปืนก็หาไม่เจอ แล้วก็มืดด้วย และกลัวคนจะจับผิดได้ ตาลีตาเหลือกกลับไปกินข้าวกับภรรยา พอกลับไปนั่งอยู่บ้านตัวเอง ก็นึกได้ว่าเมื่อกี้ฉันจะไปฆ่าพ่อไม่ใช่เหรอ แต่ช่างเถอะ อารมณ์มันไม่ได้แล้ว กลับไปกินข้าวอยู่ที่บ้านแล้ว ทะเลาะกับพ่อจะเป็นจะตาย กะจะไปยิงให้ตายคาที่พอสะดุดนิดเดียวปืนหลุดมือ อารมณ์มันเปลี่ยน ใจคนมันเปลี่ยนทุกขณะจิต ฟ้าแลบหนึ่งครั้ง จิตจะเปลี่ยน ๑๗ ครั้ง ความรู้อย่างนี้เราเคยเรียนกันไหม จิตศึกษา เพราะฉะนั้นถ้าพระอาจารย์ไปบอกซีดานว่าถ้าเพื่อนมากระซิบคุณ ให้เดินไปข้างหน้าสามก้าว เดินไปข้างหลังสามก้าว ซ้ายย่างหนอ ขวาย่างหนอ สบาย ภาวะจิตจะเปลี่ยน แต่เขาไม่เคยเรียนวิชาอะไรแบบนี้ พอเพื่อนพูดมากระทบที่หู มันก็ปรุงแต่งลงไปถึงใจ คุมความโกรธไม่ได้ รู้สารพัดรู้ แต่ไม่รู้ว่าเมื่อความโกรธเกิดขึ้นจะจัดการอย่างไร

อีกคราวหนึ่ง เร็วๆ นี้ พระอาจารย์ได้อ่านหนังสือพิมพ์หน้าหนึ่ง ผู้หญิงคนหนึ่งตื่นตี ๕ ขณะฝนพรำ มารอรถเมล์จะนั่งรถไปทำงานที่บริษัท ยืนอยู่ที่ป้ายรถเมล์คนเดียว ผู้ชายคนหนึ่งมาจากไหนก็ไม่รู้ เดินเข้าไปขอเงินเธอ กลิ่นเหล้าคลุ้งมา

ซ้าย รูปด้านทิศตะวันออก อาคารกาญจนโชติ โรงเรียนหวังดี จ.สงขลา โดย อรวรรณ ณ วัชรเจริญ นักศึกษาแผนกวิชาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี

ขวา รูปตัดตามขวาง อาคารกาญจนโชติ โรงเรียนหวังดี จ.สงขลา โดย วีรชาติ อุทัยรัตน์ นักศึกษาแผนกวิชาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี

ทีเดียว เธอไม่ให้ สิ่งที่ได้รับก็คือ เขาตรงเข้าไปตบหน้า เธอต่อสู้ แต่สู้ไม่ไหว เขาก็เลยซ้อมเธอ ลากลงไปข้างทาง กระทำชำเรา ไม่เสร็จสมอารมณ์หมาย เพราะพลเมืองดีเข้ามาเห็นเสียก่อน แต่เชื่อไหมว่าผู้หญิงคนนั้นถูกแทงเสียชีวิต ฆาตรกรถูกจับ พอตำรวจจับได้ไล่ทัน ตำรวจสัมภาษณ์ว่าคุณทำไปทำไม *“ผมไม่ได้คิดจะทำอะไรมากมายขนาดนั้น ผมแค่คิดจะเข้าไปขอเงิน แต่เขาไม่ให้”* แล้วทำไมคุณต้องฆ่า *“จะไปรู้เหรอ ผมไม่ได้คิดจะฆ่าสักหน่อย มันเผลอไป”* แม่ของเขาบินมาจากต่างจังหวัดมารับศพลูก นักข่าวเอาไมค์จ่อปากถามว่า คุณแม่ อภัยให้ได้ไหม *“จะให้ฉันอภัยได้ยังไง ลูกสาวฉันเคยทะเลาะอะไรกับคนนี้ไหม ไม่เคยทะเลาะอะไรกัน ไม่เคยเห็นกันเลย ทำไมต้องมาฆ่าลูกฉัน อภัยแล้วมันฟื้นไหม”* หัวอกของคนเป็นแม่ ทุกข์แทบล้มประดาตาย มีลูกสาวสองคน คนหนึ่งอยู่ต่างประเทศ อีกคนหนึ่งถูกฆ่า โดยไม่มีวี่แววมาก่อน คิดดูสิว่าคนเป็นแม่ตื่นเช้าขึ้นมามีคนโทรมาบอกว่าลูกสาวเสียชีวิตแล้วกำลังออกรายการโทรทัศน์อยู่ แม่เปิดดู ร้องไห้โฮคาโทรทัศน์เลย นี่คืออะไร... ผู้ชายคนนั้นถูกราคะกลุ้มรุม

ตัวอย่างที่พระอาจารย์เล่ามาทั้งหมดนี้ เป็นคนมีการศึกษา พันตำรวจตรี พันตำรวจโท สำเร็จการศึกษาเป็นนายพัน ต้องจบโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ซี่เนอดีน ซี่ดาน ได้รับการศึกษา ฆาตรกรคนที่กล่าวมา ได้รับการศึกษา ทุกคนมีการศึกษาหมด แต่การศึกษานี้ยังโยงไปได้แค่หัวสมอง ยังไม่ถึงหัวใจ นั่นเป็นเหตุให้เขาทราบ แต่ไม่ซึ้ง จึงไม่มีปัญญาในการบริหารจัดการกิเลส ฉะนั้นปัญญาแค่นี้จึงยังไม่พอ

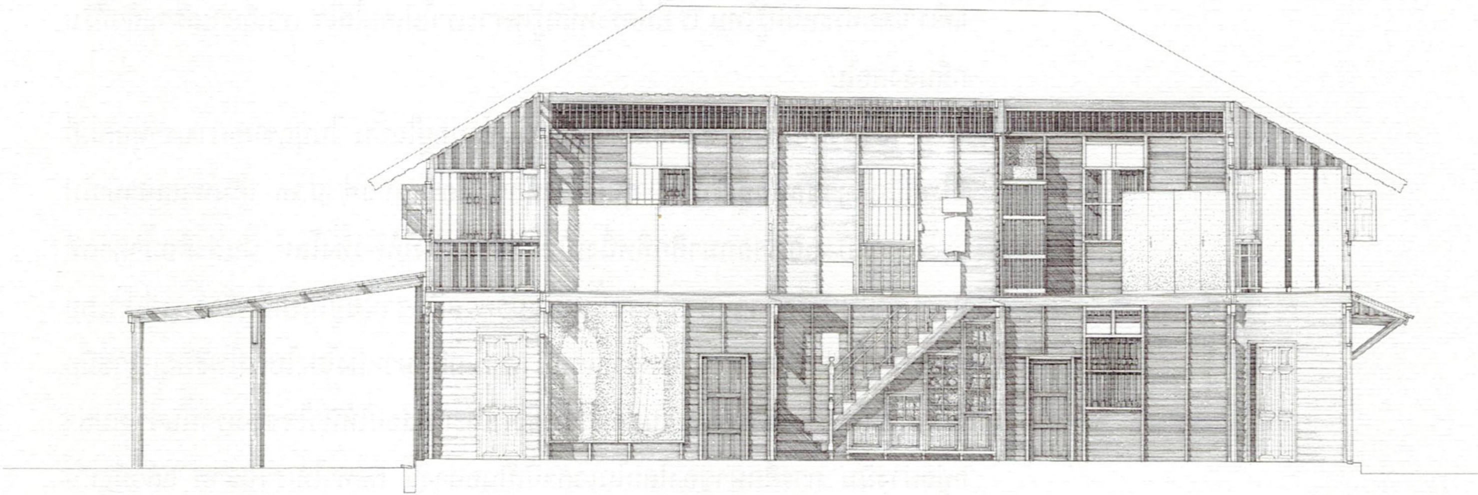
การศึกษาของเราจะต้องไปให้มากกว่านั้น ให้เราทุกคนมีศักยภาพที่จะค้นพบโพธิปัญญาที่อยู่ข้างใน ปัญญามีสองอย่าง

๑. **พุทธิปัญญา** ปัญญาระดับสมอง คิดเก่ง วิจารณ์เก่ง วิพากษ์เก่ง วางกุศโลบายเก่ง คิดแผนการตลาดเก่ง วางยุทธศาสตร์เก่ง แต่เมื่อกิเลสเกิดขึ้นบริหารจัดการไม่ได้เลย

๒. **โพธิปัญญา** ปัญญาที่เกิดขึ้นจากกระบวนการตื่นรู้ ที่เรียกว่าการเจริญสติ ปัญญาชนิดนี้เกิดขึ้นมาแล้วเราก็หลอกตัวเองไม่ได้ และจะให้ไปหลอกคนอื่นก็ทำไม่เป็น คนอื่นมาหลอกเราก็ไม่ได้ ปัญญาชนิดเช่นนี้มีอยู่แล้วในเราทุกคน เหมือนในข้าว

เหนียวแต่ละเมล็ด ถ้าเราไปหยิบข้าวเหนียวมาปั้นหนึ่ง หยิบใส่ปากเคี้ยวตุ้ยๆ ซักพักจะสังเกตเห็นว่า มีความหวานปะแล่มๆ ปนน้ำลายออกมา น้ำตาลก็มีอยู่ในเมล็ดข้าวทุกเมล็ดแหละ เป็นธรรมชาติ แล้วมันก็ซึมออกมาทุกครั้งที่เราเคี้ยวข้าว แต่เราเคยตระหนักรู้ไหม เราไม่ตระหนักรู้เพราะเราไม่เคยใส่ใจ เราเคี้ยวเสร็จแล้วก็รีบกลืนลงคอไป

ในข้าวเหนียวทุกเมล็ดก็มีความหวานซ่อนอยู่ในนั้น ในปุถุชนอย่างเราทุกคนก็มีโพธิปัญญาซ่อนอยู่เช่นกัน คนอย่างหลวงพ่อชาจบแค่ ป.๒ เดินหายเข้าป่าไป ๒๐ กว่าปี กลับออกมาอีกทีหนึ่งเป็นครูสอนฝรั่งได้ทั่วทั้งโลก นั่นล่ะคือน้ำตาลที่หวานอยู่ในเมล็ดข้าว เราทุกคนนั้นเป็นน้ำตาลที่หวานอยู่ในเมล็ดข้าว แต่เราเคยตระหนักรู้ไหม การศึกษาทั้งหลายเคยนำเอานักศึกษาหยั่งโยงไปถึงโพธิปัญญาชนิดเช่นนี้ไหม หรือว่าเราเรียนกันแต่หัวสมอง และก็ปล่อยให้หัวใจของเรานั้นว่างเปล่าอยู่อย่างนั้น การศึกษาของโลกในเวลานี้เป็นอย่างนี้ คือทำให้เราฉลาด แล้วก็แกมโกง แต่การศึกษาไทยในวิถีพุทธนั้นทำให้เราฉลาด แล้วก็แกมด้วยคุณธรรม

รูปตัดตามยาว อาคารกาญจนโชติ โรงเรียนหวังดี จ.สงขลา โดย ซานูซี มะตูแก นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา

เราทุกคนต้องหัดตื่นรู้ลุกขึ้นมาแสวงหาการศึกษาที่ถูกต้อง และเป็นการศึกษาที่ต้นทุนต่ำมาก คือ การมาตามดู ตามรู้ ตามเห็น กายเวทนาจิตธรรมในตัวของเรา ถ้าการศึกษาไม่นำเรามาสู่การเรียนรู้ที่หัวใจ ไม่นำเอาหัวใจไปเข้าโรงเรียน เราจะกลายเป็นหมาที่นอนทับข้าวเปลือก เอาข้าวเปลือกมาเทเป็นกองหมามันก็นอนทับ แต่ถ้าคนมาเห็นข้าวเปลือก ก็จะเอาข้าวเปลือกมาสีเป็นข้าวสาร เอาข้าวสารมานึ่งเป็นข้าวสุก คนได้กินข้าวสุกจากข้าวเปลือก เอาข้าวเปลือกหนึ่งกระสอบมาให้หมา หมามันก็นอนทับกระสอบข้าวเปลือก ศักยภาพที่ข้าวเปลือกจะเป็นข้าวสุกมันก็มีอยู่ตรงนั้น แล้วเคยมีใครมาบอกพวกเราไหม นี่คือภาระกิจของการศึกษาที่เราทุกคนจะต้องตระหนักรู้และพยายามเติมเต็มให้ระบอบการศึกษาเรา เป็นการศึกษาที่ทำคนให้ตื่นรู้ขึ้นมาให้ได้ ทุกวันนี้มีคนมีการศึกษามากมายตื่นอยู่อย่างผู้หลับไหล เพราะเขาใช้แต่หัวสมองเท่านั้นไม่ได้ใช้หัวใจ

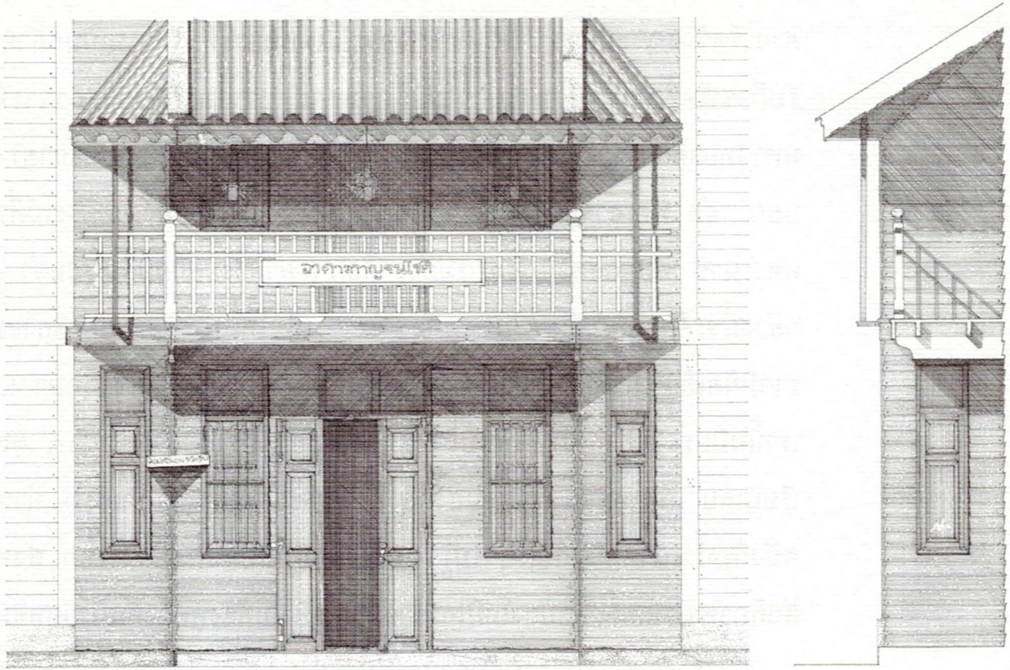
การศึกษาไทยในวิถีพุทธจะต้องทำให้คนนั้นมีทั้งสมองและมีทั้งหัวใจ เร็วๆ นี้ พระอาจารย์ได้ดูสารคดีเรื่องหนึ่ง ช่วงที่พระอาจารย์ใช้ชีวิตอยู่ที่บอสตัน ตอนกลางคืน

มีเวลาหลังจากที่ไม่มีแขกมาสนทนาธรรม ได้มีโอกาสดูสารคดีบางเรื่องที่ลูกศิษย์จัดถวาย วันหนึ่งพระอาจารย์ได้ดูสารคดีชีวิตของอัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ เห็นนักวิทยาศาสตร์เขาเสวนากันเรื่องการผ่ากะโหลกไอน์สไตน์ แล้ววิจัยหัวสมอง เขาเจาะสมองของไอน์สไตน์มาวิจัยชั้นสมองแตกกระจายรอยหยักมันยั้วเยี้ยไปหมดเลย พระอาจารย์นั่งดูนึกถึงเด็กไทย เอาเด็กไทย พ.ศ.นี้มาซักคน ผ่าหัวสมองดู ฉันจะเจออะไร ซีรีย์เกาหลี อาหารฟาสต์ฟู้ด จตุคามรามเทพ แบล็คเบอร์รี่ ทวิตเตอร์ กูเกิล (Google) ฟอร์เวิร์ดเมล์ แล้วก็คู่กรรมสร้างครั้งที่ ๔ ทัดดาวบุษยาครั้งที่ ๕ นางทาสครั้งที่ ๖ แล้วก็จะมีอะไรเน่าๆ มียุงบินหึ่งๆ ในก้อนสมองของเด็กไทย ผ่าลงไปดูแล้วอาตมาไม่อยากจะบอกนักวิทยาศาสตร์กลุ่มนั้นเลยว่านี่คือสมองเด็กไทย เพราะฉะนั้นการศึกษาของเราในเวลานี้ เพียงแค่จะทำให้สมองของเราได้รับสารอาหารที่ดีที่จำเป็นแก่สมองยังทำไม่ได้เลย ยังไม่ต้องพูดถึงหัวใจว่าจะถูกทอดทิ้งขนาดไหน

อเมริกาเป็นประเทศที่มีอายุแค่ ๒๐๐ กว่าปี แต่วิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาบังคับทุกคนจะได้เรียน อย่างไปมาครั้งล่าสุดที่ใกล้ๆ ถนนที่พุ่งตรงไปสู่มหาวิทยาลัย

ฮาวาร์ดข้างๆ แม่น้ำชาร์ลส์ พระอาจารย์ไปเห็นประติมากรรมเป็นคล้ายๆ รูปโรงรมก๊าซพิษที่เยอรมนี พระอาจารย์ก็ถามศาสตราจารย์ที่นำพระอาจารย์เยี่ยมชมมหาวิทยาลัยฮาวาร์ดว่าของพวกนี้เขาทำไว้ทำไม มันเกี่ยวกับอเมริกาตรงไหน เขาบอก *“อ๋อ พระอาจารย์ชิ้นนี้เป็นศิลปะเคลื่อนที่ เขาจำลองเหตุการณ์ที่ชาวยิวถูกทหารนาซี พวกเกสตาโปจับมารมก๊าซ คือเราอยากจะบอกคนอเมริกันว่า เหตุการณ์อย่างนี้จะต้องไม่เกิดขึ้นในประเทศของเรา”* เห็นไหมประวัติศาสตร์ของเขาสั้นเรื่องราวมีนิดเดียว เขาก็ไปเอาประวัติศาสตร์ทั่วโลกมาให้คนของเขาศึกษา แต่ของไทยเรานั้นมีประวัติศาสตร์เป็นพันปีไม่ให้ศึกษาหรอก ประวัติศาสตร์ ๑๔ ตุลายังไม่ให้เรียนเลย เห็นไหมแล้วก้านสมองของเรามันจะแตกออกมาเป็นอะไร อ่านหนังสือก็หนังสือน้ำเน่า หนังสือดีๆ ไม่รู้จัก **เจ้าชายน้อย**คงไม่รู้จักหรอก **สงครามและสันติภาพ**ของตอลสตอยคงไม่มีใครอ่านล่ะมั้ง ยังไม่ต้องพูดถึง**คัมภีร์วิสุทธิมรรค**นะ

เพราะฉะนั้นพอเราป้อนอาหารสมองที่ไม่ดีให้กับคนของเรา เราก็คิดอะไรไม่ค่อยลึก ไม่ค่อยซึ้ง ประเทศชาติบ้านเมืองเจอวิกฤติโครมๆ เราก็อธิบายว่ามันก็เป็น

แบบขยายรูปด้านหน้า อาคารกาญจนโชติ โรงเรียนหวังดี จ.สงขลา โดย ณัฐนีภรณ์ น้อยเสงี่ยม อาจารย์พิเศษแผนกวิชาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี

อย่างนี้ เป็นกรรมเก่าของคนไทย ดวงผู้นำกับดวงกรุงเทพมหานครไม่สมพงศ์กัน ดูวิธีอธิบายวิกฤติของประเทศไทย ปล่อยวัวปล่อยควายแล้วก็ทำบุญประเทศ ปล่อยวัว ๑๐๘ ตัว ควาย ๑๐๘ ตัว คำถามก็คือวัวกับควายมันไปทำอะไร แต่ไม่ปล่อยวัวปล่อยควายที่อยู่ในใจเรา ที่กุฏิพระอาจารย์ พระอาจารย์จะบอกลูกศิษย์ว่า อย่ามาทำอะไรโง่ๆ แถวนี้ พระอาจารย์จะบอกว่า “keep your mountain” เก็บเขาซะอย่าให้เขาขีดข่วนเป็นรอยกุฏิ กฎข้อแรกที่ทำงานกับฉันก็คือ ห้ามโง่ ข้อสอง ถ้าโง่ให้กลับไปดูข้อหนึ่ง เพราะฉะนั้นลูกศิษย์ที่ทำงานกับพระอาจารย์ทุกเดือนที่ประชุมร่วมกัน พระอาจารย์จะแนะนำหนังสือให้เขาได้อ่านด้วย

ฉะนั้นการศึกษาระดับหัวสมองก็สำคัญมากเราทิ้งไม่ได้ แต่มันไม่พอ มันต้องเติมหัวใจของเราให้เต็มด้วย ด้วยการได้เรียนรู้ที่จะตื่นขึ้นมาจากการฝึกสติ ทีนี้ถ้าเราจะทำชีวิตของเราให้มีทั้งสติและทั้งปัญญาจะต้องทำอย่างไรก็ตอบได้เลยว่า ต้องมีคุณธรรม ๒ ประการ หนึ่งก็คือ **โยนิโสมนสิการ** เคยได้ยินไหม คำเท่ๆ อะไรอย่างนี้ ที่นี่ต้องเคยได้ยินอยู่แล้วภาษาอีสานแบบนี้ โยนิโสมนสิการ ก็คือความรู้จักคิด

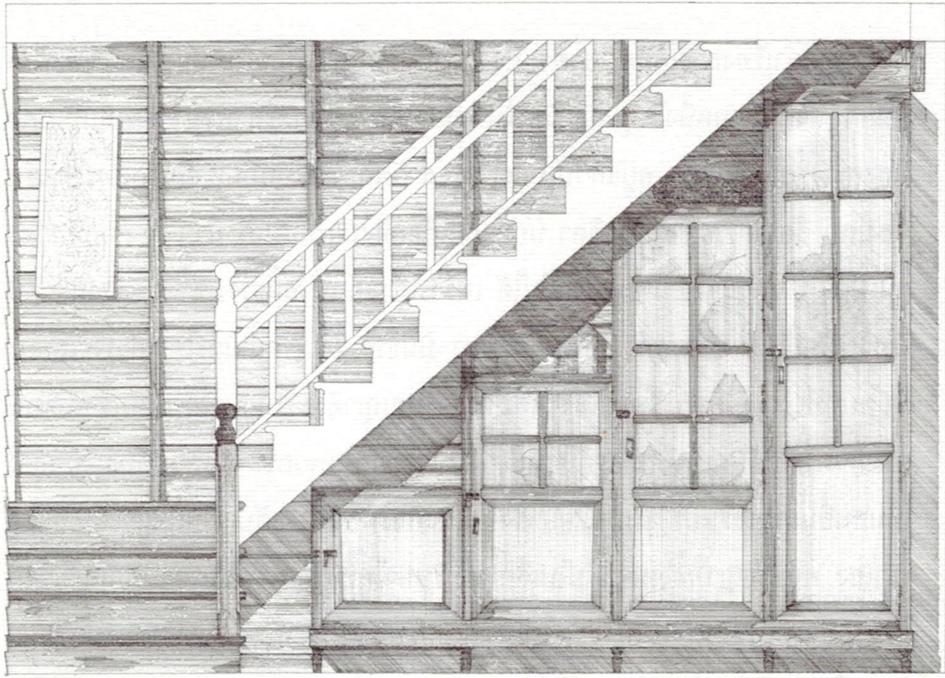
ศักยภาพในการคิดเรามีกันทุกคน แต่ความรู้จักคิดเรามีกันไม่กี่คน ความรู้จักคิด ภาษาพระเรียกว่า โยนิโสมนสิการ และสอง **กัลยาณมิตร** ก็คือเพื่อนที่ดีงามล้ำเลิศ ไม่ได้แปลตื้นๆ ว่า good friend เท่านั้นนะ แปลลึกๆ ว่า spiritual leader ผู้นำทางจิตวิญญาณ เราจะมีทั้งสติและสติปัญญา สมองและหัวใจจะได้รับการเติมเต็มก็ต่อเมื่อเรามีปัจจัยแห่งการศึกษาทั้งสองประการนี้ คือ ความรู้จักคิด และกัลยาณมิตรที่แท้ เราคิดกันอยู่ทุกวัน แต่เราไม่รู้หรอกว่า เรารู้จักคิดไหม ที่เรานั่งดูโทรทัศน์ โทรศัพท์รุ่นใหม่ๆ วูบวาบมา เราก็อยากได้ อะไรพาคิด โฆษณาพาคิด โอ้โฮใต้วงแขนขาวจั๊ว อยากมีวงแขนขาว อะไรพาคิด โฆษณาพาคิด

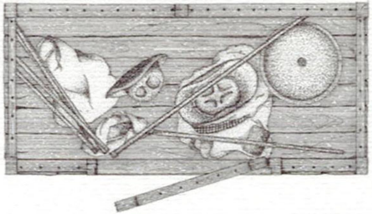
ฉะนั้นคนส่วนใหญ่คิด คิดอยู่ตลอดเวลา มนุษย์ไม่ค่อยว่างจากความคิดหรอก คนที่ว่างจากความคิดต้องเป็นผู้เจริญสติอยู่เสมอ ฉะนั้นเราคิดกันตลอดเวลา แต่ถ้าเราไม่รู้จักคิดเราก็จะตกเป็นทาสของความคิด พระอาจารย์จึงเขียนเอาไว้ว่า

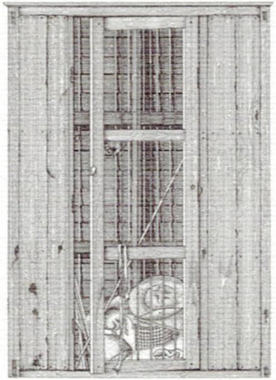
ได้อะไรก็ไม่เท่าได้คิด มีอะไรก็ไม่เท่ามีกัลยาณมิตร

เพราะว่าถ้าได้คิดและมีกัลยาณมิตรแล้วชีวิตจะดำเนินไปบนการศึกษาที่แท้จริง

ขอเล่าเรื่องการได้คิด เอาตัวอย่างคลาสสิคหน่อย สมัยโบราณ ในยุคพุทธกาล มีนักศึกษาหัวดีคนหนึ่งได้ทุนคิง นักเรียนทุนเล่าเรียนหลวงของพระเจ้าปะเสนทิโกศล น้องคนนี้ชื่อ อหิงสกะ อยู่แคว้นโกศล กรุงสาวัตถี ไปเรียนที่มหาวิทยาลัยแห่งแรกของโลก คือมหาวิทยาลัยตักศิลา นักเรียนที่ชื่ออหิงสกะคนนี้เก่งมาก A ล้วนทุกวิชา จนเพื่อนๆ แซวว่า เป็นพวกเอาดีไม่ได้ เพราะเอาแต่ A ทีนี้ธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตที่เรียกว่าคนก็คือ ถ้าเราเก่ง ก็จะมีคนริษยา มันธรรมดามากเลยนะใครเก่งรู้ไว้เลยนะ มนุษย์ที่ปัญญาอ่อนจะริษยาเรา แต่มนุษย์ที่ปัญญาดีจะรีบมาผนวกเป็นเพื่อนควบรวมกิจการทันที อย่าเป็นศัตรูกับคนอย่างนี้ เอามาเป็นพวกซะ ทีนี้พวกปัญญาน้อยที่เห็นคนอื่นเก่งจะริษยา ฉะนั้นริษยาจึงเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงระดับภูมิปัญญาเจ้าตัวของเขาเอง คนปัญญาดีทั้งหลายไม่ไปเสียเวลาริษยาใครหรอก เพราะเขามีปัญญาเขาก็ไปทำอย่างอื่นใช่ไหม คนทำอะไรไม่เป็นก็เลยริษยาเป็นงานหลัก อหิงสกะถูกริษยาจากเพื่อนร่วมรุ่นยุแยงตะแคงรั่วให้อาจารย์จงเกลียดจงชังหาว่าเขาคิดจะล้างครูอาจารย์ไม่เชื่อ อาจารย์ก็หูหนัก ยุกี่ครั้งกี่ครั้งก็ไม่ได้ผล

แบบขยายตู้เก็บของ อาคารกาญจนโชติ โรงเรียนหวังดี จ.สงขลา โดย จิรายุทธ์ จันทร์นวล นักศึกษาแผนกวิชาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี

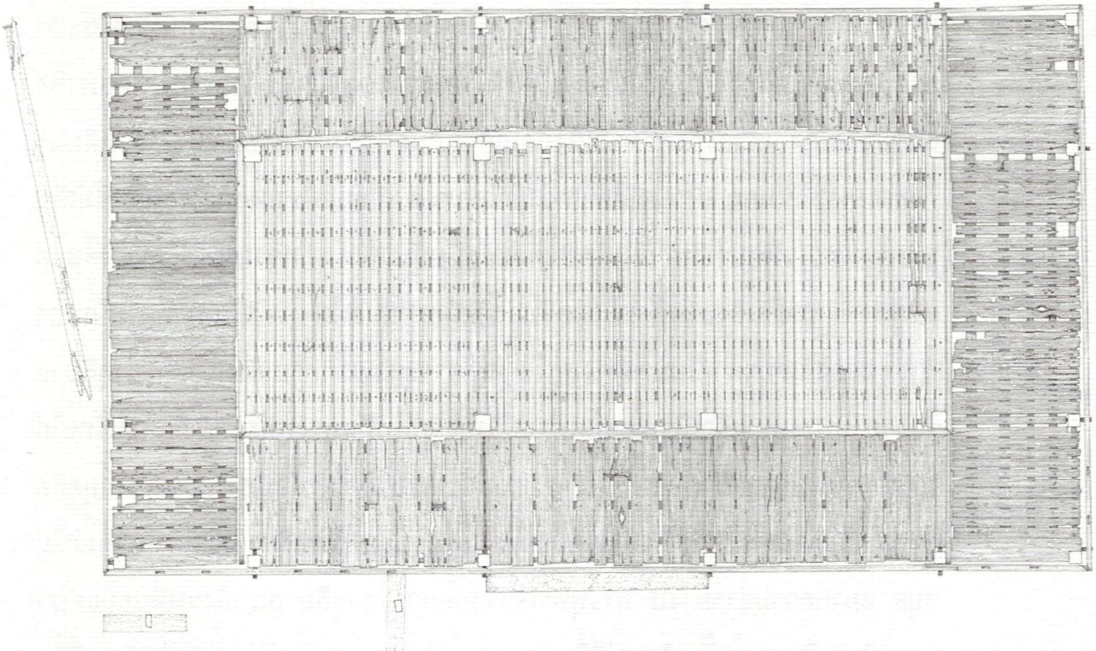
รายละเอียดภายในตู้เก็บของ อาคารกาญจนโชติ โรงเรียนหวังดี โดย ยะหยา แสงเดือน นักศึกษาแผนกวิชาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี

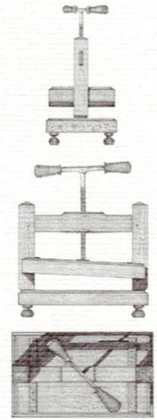
แต่ก็อย่างที่บอกว่ามนุษย์ทุกคนมักจะมีจุดอ่อน วันหนึ่งลูกศิษย์ก็เลยไปยุอาจารย์ด้วยเรื่องซึ่งละเอียดอ่อนที่สุด ซึ่งมนุษย์ในทุกวัฒนธรรมละเอียดอ่อนกับเรื่องพวกนี้มาก *"อาจารย์ครับ อาจารย์รู้ไหม เขาลือกันทั้งภาควิชาของอาจารย์ว่า ตอนนี้อหิงสกะตีท้ายครัวอาจารย์"* พออาจารย์ได้ยินอย่างนี้ อาจารย์รู้สึกรับไม่ได้ เรื่องอื่นจะยุอะไรอาจารย์รับได้หมด แต่มายุว่าลูกศิษย์คิดล้างครูนี้รับไม่ได้ ทีนี้ภรรยาของอาจารย์ก็ดีต่ออหิงสกะมาก ให้มาทำงานในบ้านในเรือนเพราะว่านิสัยดี หน้าตาดีชาติตระกูลดี คนเราพอมันสงสัยอะไรแล้ว สิ่งที่เห็นทั้งหมดจะถูกชักพาให้เป็นสภาพเอื้อทั้งหมด ถ้าสงสัยแล้วมันจะใช่หมดเลย อย่างนิทานปรัชญาจีนเรื่องหนึ่งเขาเล่าว่า ชายคนหนึ่งอยู่บ้านติดกับเพื่อนบ้าน วันหนึ่งรองเท้าหาย ก็คิดขึ้นมาว่าอยู่กันสองคน สงสัยว่าหมอนั่นต้องเอาไปแน่ๆ ขึ้นไปนั่งอยู่บนต้นไม้ดูเพื่อนบ้าน เดินก็เหมือนขโมย นั่งก็เหมือนขโมย นอนก็เหมือนขโมย พูดก็เหมือนขโมย วันต่อมามาเจอรองเท้าที่ในสวนเพราะว่าหมาคาบไปเคี้ยว พอมาเจอเพื่อนบ้านใหม่ เดินก็ไม่เหมือนขโมย นั่งก็ไม่เหมือนขโมย มนุษย์เรานี่พออคติแล้วนะทุกอย่างจะถูกดึงไปให้มี

แนวโน้มในลักษณะนั้นทั้งหมด อาจารย์ก็มองอหิงสกะว่าใช่ๆ ดูซิกระหนุงกระหนิงกับภรรยาเราเหลือเกิน เอาไว้ไม่ได้ นักศึกษาหนุ่มกับเมียสาว ต้องรีบจัดการ จัดการยังไง อาจารย์ฉลาดมากปัญญาของอาจารย์เป็นพุทธิปัญญา ฉลาดแกมโกง ไม่ใช่โพธิปัญญาที่มาพร้อมกรุณา ก็เลยวางกุศโลบายให้อหิงสกะถูกฆ่าด้วยการเรียกมาแล้วก็บอกว่า ลูกอยากเรียนจบไหม มาเรียนที่นี่กี่ปีแล้ว ที่อาศรมศิลป์ไม่มีวี่แววจะจบ ดูซินี่ทำวิจัยกันแบบหวานเย็นมาก ไปเรื่อยๆ เฉื่อยๆ อยากจะเรียนจบไหม ถ้าอยากจบให้มาเรียนวิชาสุดท้าย วิษณุมนต์ ให้ไปตัดนิ้วมือคนมาพันนิ้ว จะเอามาเป็นค่ายกครู ถ้าอยากจะจบก็ต้องทำ

อหิงสกะออกจากมหาวิทยาลัยไป เจอใครก็ฆ่า แรกๆ ตัดนิ้วได้ก็วางไว้ตรงนั้นตรงนี้ หลังๆ นิ้วมันเน่า กาก็มาคาบ มดก็มากิน ก็เลยคิดวิธีใหม่ขึ้นมาได้ เอานิ้วมาร้อยเป็นพวงมาลัย จึงได้ชื่อว่า องคุลิมาล (ชื่อเดิมคือชื่ออหิงสกะ แปลว่า ผู้ไม่เบียดเบียนใคร) ก็ฆ่าคนไปเรื่อย สุดท้ายได้ ๙๙๙ นิ้ว จนมาเจอนิ้วสุดท้าย แม่ขององคุลิมาลได้ข่าวว่า พระเจ้าปเสนทิโกศลตั้งหน่วยเฉพาะกิจขึ้นมาปราบองคุลิมาล

โดยเฉพาะ สายข่าวรั่วมาจากในวัง เมื่อแม่รู้จึงตัดสินใจออกเดินทางเข้าป่า องคุลิมาลเห็นผู้หญิงคนหนึ่งเดินมาแต่ไกล ไม่สามารถวินิจฉัยว่าผู้หญิงที่เดินมาคือแม่ของตัวเอง เพราะองคุลิมาลเล็งผลเลิศ ถูกผลประโยชน์ครอบงำ ผู้หญิงเดินมาทั้งคนมองไม่เห็นคน เห็นแต่นิ้วที่แกว่งมาไหวๆ สะเทือนใจไหมพวกเล็งผลเลิศไม่เห็นประเทศไทย เห็นแต่เงิน มันเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยนั้นแล้วนะ ความโลภบังตา เห็นแต่เป้าหมาย ไม่เห็นสิ่งแวดล้อม องคุลิมาลวิ่งถือดาบเข้าไป นาทีเป็นนาทีตายนั่นเอง พระพุทธองค์เสด็จดำเนินมาขวางเอาไว้ หมูเขาจะหามเอาคานเข้ามาสอด องคุลิมาลจึงวิ่งตามพระพุทธเจ้าเป้าหมายใหม่ แต่วิ่งยังไงก็ไม่ทันพระพุทธเจ้า ก็เลยตะโกนไล่ว่า หยุด พระพุทธเจ้าก็บอกว่า เราหยุดแล้วแต่เธอซิยังไม่หยุด องคุลิมาลจึงหยุดคิดว่า สมณะท่านพูดแปลกๆ ท่านเดินอยู่แต่บอกว่าหยุด ข้าพเจ้าหยุดแต่ท่านบอกว่าไม่หยุด หมายความว่าอย่างไร พระพุทธเจ้าจึงบอกว่า องคุลิมาลเราถึงจะเดินอยู่แต่เราหยุดเบียดเบียน ฉะนั้นเดินอยู่ก็ชื่อว่าหยุด แต่เธอหยุดอยู่แต่ยังคงเบียดเบียนก็ชื่อว่าเดิน องคุลิมาลฟังแล้วคิดว่า ทำไมสมณะผู้นี้พูดจาลึกซึ้ง จึงถามว่า ท่านคือ

ผังพื้น ศาลาเรียน วัดคูเต่า จ.สงขลา โดย ธิป ศรีสกุลไชยรัก อาจารย์ประจำคณะสถาปัตยกรรมเพื่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม สถาบันอาศรมศิลป์

แบบขยายเครื่องหนีบผ้า อาคารกาญจนโชติ โรงเรียนหวังดี โดย ยะหยา แสงเดือน นักศึกษาแผนกวิชาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี

สมณะโคดมใช่ไหม ใช่ เราคือ ตถาคต เมื่อองคุลิมาลได้ยินจึงทำให้สติกลับคืนมา ศักยภาพในการตื่นรู้มีอยู่ในเราทุกคน เหมือนศักยภาพที่จะบานมีอยู่ในดอกไม้ทุกดอก ดาบหลุดจากมือ องคุลิมาลคุกเข่าลง ทำไมมาโปรดลูกช้าเหลือเกิน แต่พุทธองค์บอกว่า ไม่มีสายหรอกสำหรับการเริ่มต้น อยากบวชไหม

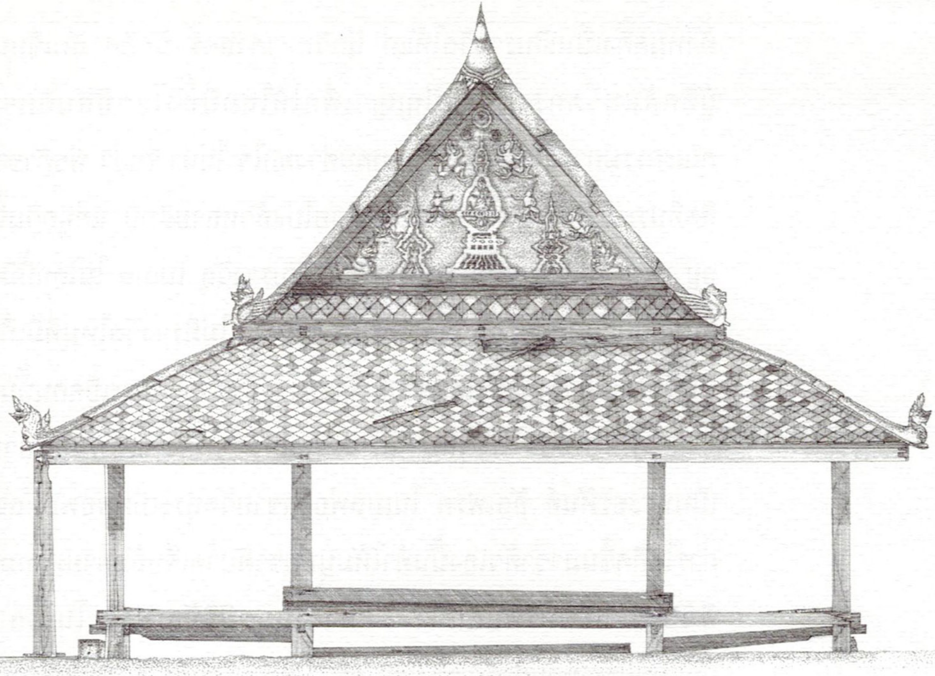
นาทีที่องคุลิมาลได้ยินว่า เราเดินอยู่แต่หยุดการเบียดเบียนจึงชื่อว่าหยุดแล้ว ส่วนเธอหยุดแล้วแต่ไม่หยุดการเบียดเบียนจึงชื่อว่ายังคงเดินอยู่ ประโยคที่คมคายอย่างนี้ ทำให้องคุลิมาลทิ้งดาบ และได้คิด พอได้คิดชีวิตก็รุ่งโรจน์ทันที นี่คือบทบาทของโยนิโสมนสิการ หลงผิดมาครึ่งชีวิต พอได้คิดเพราะพุทธดำรัสประโยคเดียว สายน้ำเปลี่ยนเส้นทางเดินทันที องคุลิมาลไปบวชไม่เกินหนึ่งเดือนบรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ขึ้นชื่อลือชาในฐานะที่เปี่ยมเมตตา ถึงขนาดเล่าลือกันว่า ที่นั่งที่เดินขององคุลิมาล เก้าอี้ขององคุลิมาลนั้น ถ้าเอาน้ำไปราด แล้วเอาน้ำมาลูบท้องสำหรับหญิงมีครรภ์จะทำให้คลอดง่าย เป็นไปได้อย่างไรจากฆาตกรใจหินฆ่าต่อเนื่องจิตวิปริต กลายมาเป็นพระอรหันต์ที่เปี่ยมเมตตา เพราะอะไร เขาได้สองอย่าง หนึ่ง

คือได้คิด และสองคือได้กัลยาณมิตรอย่างพระพุทธเจ้า

อีกตัวอย่าง ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ หรือก่อนหน้านั้น ช่วงที่อังกฤษทำสงครามกับพันธมิตร เรียกว่าสงครามไครเมีย มีผู้ชายคนหนึ่งร่ำรวยจากสงครามคราวนั้น เพราะเขาเป็นเจ้าของโรงงานทำระเบิด ผู้ชายคนนี้ชื่อ อัลเฟรด โนเบล (Alfred Nobel) พ่อทำโรงงานระเบิดไดนาไมต์ เขาก็ทำระเบิดที่พัฒนาไปไกลกว่าพ่อ ไนโตรกลีเซอรีน ระเบิดจมเรือได้เป็นลำ เขาก็ขายระเบิดให้ประเทศโน้นประเทศนี้ ต่อมาเนื่องจากระเบิดที่เขาทำนั้นใช้ในสงคราม แต่มีคนเอาไปใช้ในการระเบิดหิน ระเบิดถนน ระเบิดเขื่อน เนื่องจากมันระเบิดง่ายระบบป้องกันไม่ดี ก็เกิดระเบิดที่อเมริกา ยุโรป ญี่ปุ่น เอเชีย ทุกๆ ครั้งที่เกิดระเบิดนอกสมรภูมิจะทำให้ผู้คนเดือดร้อนมาก เริ่มมีคนด่าเขามากขึ้นๆ เขามีเพื่อนผู้หญิงอยู่คนหนึ่งเป็นหนอนหนังสือ ซึ่งคอยมาคุยและให้ความคิดดีๆ ว่า คุณรวยจากระเบิดไม่ดีนะ มันบาปนะ เขาฟังแต่ไม่ได้คิดอะไร ต่อมาบั้นปลายของชีวิตเขาล้มป่วยลง ก่อนจะเสียชีวิตไม่กี่เดือนเขาตัดสินใจลุกขึ้นมาเขียนพินัยกรรมมอบทรัพย์สินทั้งหมดตั้งเป็น มูลนิธิอัลเฟรด โนเบล ดอกผล

ทั้งหมดตั้งเป็นเงินรางวัลให้แก่ นักวิทยาศาสตร์ นักคิด นักเขียน นักมนุษยธรรม ผู้คิดค้นนวัตกรรมทางปัญญาเพื่อให้โลกนี้ทั้งโลกมีสันติภาพ หลังเขาตาย คณะกรรมการเปิดพินัยกรรมทุกคนต่างตกใจ ไม่น่าเชื่อว่า พ่อค้าขายอาวุธจะมีความคิดที่ประเสริฐเลิศล้ำขนาดนี้ เขาตายไปแล้วหลายสิบปี แต่ทุกวันนี้ชื่อของเขายังคงอยู่ เพราะทุกๆ ปีจะมีการประกาศผู้ได้รับรางวัล โนเบล ในโลกนี้มีรางวัลต่างๆ เกิดขึ้นมากมายหลายร้อย หลายพันรางวัล แต่ไม่มีรางวัลไหนที่มีเกียรติยศสูงสุดเท่ารางวัลโนเบล ซึ่งก่อตั้งโดยผู้ชายเจ้าของธุรกิจขายวัตถุระเบิดคนนั้น

เห็นไหมว่า องคุลิมาลเป็นมหาโจรชื่อก้อง พอพบกัลยาณมิตรแล้วได้คิดเป็นพระอรหันต์ อัลเฟรด โนเบลพ่อค้าขายวัตถุระเบิดพอพบกัลยาณมิตรแล้วเกิดการได้คิดขึ้นมาว่าตัวเองนั้นทำให้มนุษยชาติบาดเจ็บล้มตายมากมายมหาศาลเขียนพินัยกรรมยกทรัพย์สินทั้งหมดตั้งเป็นมูลนิธิอัลเฟรด โนเบล เขาก็กลายเป็นนักมนุษยธรรมคนสำคัญของโลก ดูซิว่า ความรู้จักคิด ความมีกัลยาณมิตรมันประเสริฐขนาดไหน

รูปด้านทิศตะวันออก ศาลาเรียน วัดคูเต่า จ.สงขลา โดย คมวิทย์ เกสโร นักศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา

เมื่อเดือนมิถุนายนพระอาจารย์ได้ไปเยี่ยมสุสานแพนธิออน ที่ประเทศฝรั่งเศส สุสานแห่งนี้ใครๆ ก็อยากจะเข้าไปนอนอยู่ในนั้น ทั้งๆ ที่เป็นสุสาน เพราะว่าเป็นสุสานของวีรบุรุษประจำชาติฝรั่งเศส ศพของยอดคนของประเทศฝรั่งเศสจะถูกอัญเชิญอย่างสมเกียรติยศ ไปบรรจุนอนสงบอยู่ในนั้นให้นักท่องเที่ยวจากทั่วโลกชม เป็นสุสานที่น่าพิศมัยที่สุดในโลก พระอาจารย์ไปเสียเวลาอยู่ที่นั่นตั้งครึ่งวัน ได้เดินดูรายชื่อบุคคลสำคัญๆ ซึ่งนอนอยู่ในโรง แล้วก็มาสะดุดกับชื่อของ หลุยส์ เบรลล์ (Louis Braille) ผู้คิดค้นอักษรเบรลล์ สำหรับคนตาบอด ตอนเป็นเด็กเขาเกิดมาในครอบครัวชนชั้นกลาง พ่อแม่ทำธุรกิจทำอานม้าขาย ทำฟาร์มนิดๆ หน่อยๆ และด้วยความซน วันหนึ่งถูกอุปกรณ์ที่ทำอานม้าของพ่อทิ่มตา พ่อพาไปรักษาแล้วหมอฝีมือไม่ดี ทำให้เชื้ออักเสบ ตาบอดสองข้าง แต่พ่อแม่ไม่ท้อ พยายามสอนลูกให้สู้ชีวิต จึงนำลูกไปฝากเรียนที่โรงเรียนสอนคนตาบอดในกรุงปารีส

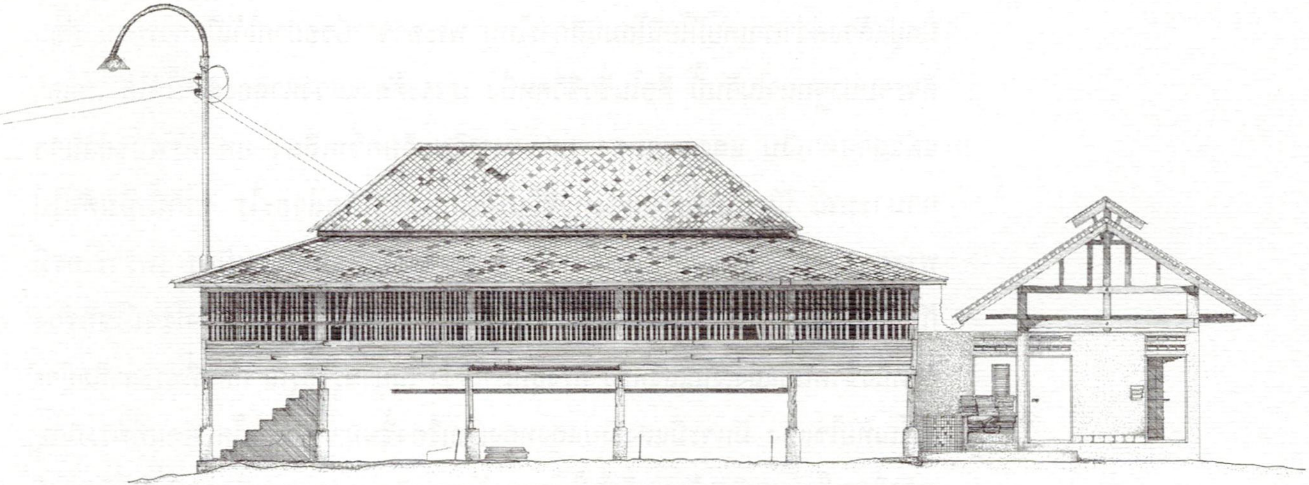
วันหนึ่งเจ้าของโรงเรียนแห่งนั้นได้มากล่าวสุนทรพจน์ในวันสถาปนาโรงเรียน เบรลล์ได้ยินสุนทรพจน์แล้วก็ได้รู้ว่า เจ้าของโรงเรียนเป็นคนตาดี แต่สร้างโรงเรียนให้

คนตาบอด สุนทรพจน์วันนั้นจับจิตจับใจมาก เมื่อฟังแล้วเบรลล์ก็คิดขึ้นมาได้ว่า ผู้ชายคนนี้เป็นคนตาดี แต่มีน้ำใจอารีต่อคนตาบอด ซักวันหนึ่งฉันก็จะต้องทำประโยชน์ต่อคนตาบอดไม่น้อยไปกว่าผู้ชายคนนี้

การมาของเจ้าของโรงเรียนคนตาบอดคือ การมาของกัลยาณมิตร เป็นปัจจัยภายนอก การคิดขึ้นมาได้ว่าฉันคนหนึ่งล่ะที่จะลุกขึ้นมาทำประโยชน์ เป็นปัจจัยภายในของเบรลล์ คือ โยนิโสมนสิการ ตั้งแต่นั้นมาเขาพูดกับเพื่อนๆ ว่า ฉันจะพิสูจน์ให้เห็นว่า คนตาบอดอย่างพวกเราสามารถอยู่ในโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี มีความสง่างาม เพื่อนถามว่าจะทำอย่างไร ฉันจะหาวิธีให้คนตาบอดสามารถอ่านหนังสือได้เหมือนคนตาดี เมื่อเขาอายุแค่ ๑๓ ก็คิดอักษรเบรลล์ขึ้นมาได้แล้ว และในที่สุดเขาก็ไปได้ไกลกว่าเจ้าของโรงเรียนสอนคนตาบอดเสียอีก เพราะสหประชาชาติประกาศรับรองอักษรเบรลล์ให้เป็นอักษรสากลสำหรับคนตาบอดทั่วทั้งโลก หลังจากเสียชีวิตศพของเขาได้รับการอัญเชิญอย่างสมเกียรติเสมือนหนึ่งมหาบุรุษของชาติ ให้ไปอยู่ในสุสานแพนธิออนไม่น่าเชื่อว่า ลูกชายเจ้าของกิจการทำอานม้า ทั้งตาก็บอดแต่โตขึ้น

มากลายเป็นคนของโลก

นี่คือบทบาทของโยนิโสมนสิการและกัลยาณมิตร ฉะนั้นเราทั้งหลายที่นั่งอยู่ตรงนี้ ให้เราลองถามตัวเองสิ ในชีวิตนี้เราเคยมีกัลยาณมิตรไหม หรือว่ากัลยาณมิตรมีอยู่แล้วแต่ว่าเราเคยมีโยนิโสมนสิการไหม พระอาจารย์ขอฝากไว้เป็นการบ้าน ก่อนที่จะจบปาฐกถาในวันนี้ คือในชั่วชีวิตหนึ่ง เราจะต้องแสวงหาสองสิ่งนี้ให้ได้ เราเอาแต่แสวงหาเงิน แสวงหาทอง แสวงหาเกียรติยศชื่อเสียง ยศ ทรัพย์ อำนาจ กามารมณ์ นั่นเป็นการแสวงหาที่ไม่ได้ประเสริฐเลิศล้ำอะไร จากนี้เป็นต้นไป พระอาจารย์ขอแนะนำให้เราท่านทั้งหลาย แสวงหากัลยาณมิตร เพราะใครมีกัลยาณมิตร พระพุทธองค์ทรงการันตีเอาไว้ว่า ชีวิตของเขาจะรุ่งโรจน์โชติช่วงดังหนึ่งชีวิตนี้มีแสงเงินแสงทอง ทรงอุปมาไว้ว่า ในยามรุ่งอรุณ ก่อนที่พระอาทิตย์จะอรุโณทัยไขแสง มักจะมีแสงเงินแสงทองเรื่อเรืองขึ้นมาก่อนฉันใด ก่อนที่พระภิกษุรูปหนึ่งรูปใดจะเจริญก้าวหน้าไปในอารยอัษฎางคิกมรรค พระภิกษุรูปนั้นก็มักจะมีกัลยาณมิตร เป็นแสงเงินแสงทองฉันนั้นเหมือนกัน

รูปด้านทิศตะวันออก โรงครัว วัดคูเต่า จ.สงขลา โดย จารุทัศ ศรีทอง นักศึกษาแผนกวิชาช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี

ฉะนั้นถ้าเราท่านทั้งหลายมีกัลยาณมิตรแล้ว โยนิโสมนสิการเกิดขึ้นได้ง่ายมาก หรือว่าใครมีโยนิโสมนสิการแล้วทุกอย่างก็เป็นกัลยาณมิตรได้ทั้งหมด กล่าวอย่างสั้นที่สุดในสองประการนี้ ปัจจัยแห่งการศึกษาที่แท้ ถ้าให้เหลืออย่างเดียวคือ โยนิโสมนสิการ ความรู้จักคิด เพราะถ้าเรารู้จักคิดแล้ว เราสามารถแปรรูปทุกสิ่งทุกอย่างเป็นกัลยาณมิตรได้ทั้งหมด

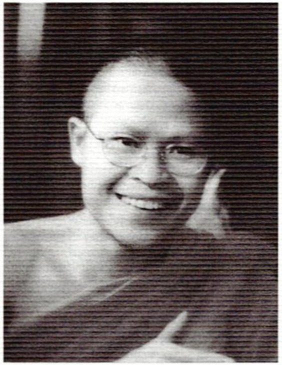
ครั้งหนึ่งไอแซค นิวตัน ไปนอนอยู่ใต้ต้นแอปเปิ้ล แล้วผลแอปเปิ้ลมันหล่นลงมาจะถูกหัวหรือไม่ ไม่รู้ ก็หยิบแอปเปิ้ลมาแล้วก็เกิดคำถามว่า ทำไมหล่นลงมาแล้วต้องลงสู่พื้นเสมอไปไม่ลอยขึ้นฟ้า คิดไปคิดมาค้นพบกฎแรงดึงดูด หรือกฎแรงโน้มถ่วงของโลก แอปเปิ้ลคือกัลยาณมิตร ความรู้จักคิดคือการที่เขาตั้งคำถามขึ้นมา เห็นไหมว่าฉะนั้นถ้าใครมีโยนิโสมนสิการอยู่แล้ว ผลไม้ก็ยังกลายเป็นกัลยาณมิตรได้เลย

ฉะนั้นกล่าวอย่างสั้นที่สุด ปัจจัยแห่งการศึกษาที่แท้สองประการนี้ ถ้าไม่มีกัลยาณมิตรก็ไม่เป็นไร เอาโยนิโสมนสิการข้างในไว้อย่างเดียวก็เป็นอันใช้ได้ เพราะถ้ามีโยนิโสมนสิการก็คือศักยภาพในการคิดแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ เป็น

ครูบาอาจารย์ให้เราได้ทั้งหมดทั้งสิ้น และถ้าเรารู้จักคิดแล้วไม่มีทางที่เราจะออกแบบชีวิตของเราไม่ได้ เพราะว่าคนที่รู้จักคิด ก็ย่อมรู้ว่าชีวิตจะเดินอยู่บนเส้นทางใด จึงจะประเสริฐเลิศล้ำที่สุด

ฉะนั้นวันนี้วันครบรอบสถาปนาสถาบันของเราทั้งหลาย พูดอย่างประสาชาวบ้านก็วันเกิด นอกจากเกิดกิจกรรมดีๆ มากมาย ก็ขอให้เกิดปัญญา ขอให้เกิดสติ โดยมีอุปกรณ์ของสติและปัญญาก็คือ โยนิโสมนสิการ และกัลยาณมิตร ความรู้จักคิด และการมีมิตรที่แท้ ย้ำอีกครั้งหนึ่งว่า ได้อะไรก็ไม่เท่าได้คิด มีอะไรก็ไม่เท่ามีกัลยาณมิตร เพราะถ้าได้คิดและมีกัลยาณมิตรแล้วก็มีชีวิตที่ประสบความสำเร็จ ในท้ายที่สุดแห่งปาฐกถานี้ พระอาจารย์ก็ขออำนวยพรให้ผู้บริหาร คณาจารย์ นิสิต นักศึกษา ผู้ปกครอง ลูกหลานทุกท่านทุกคนสมบูรณ์ไปด้วยโยนิโสมนสิการและกัลยาณมิตร ประกอบไปด้วยจตุรพิธพรชัย คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณธนสารสมบัติ โดยทั่วกันทุกท่านทุกคนด้วยเทอญ

เกี่ยวกับพระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี

พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธีเกิดเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๑๖ จบการศึกษาระดับ ศษ.บ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (๒๕๔๓) พธ.ม. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย (๒๕๔๖) และ ป.ธ.๙ สำนักวัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม (๒๕๔๓)

ท่านเป็นผู้เผยแพร่ธรรมะได้อย่างกระชับ ชัดเจน เรียบง่าย หากแต่น่าติดตาม เหมาะกับสังคมไทยและสังคมโลกในยุคปัจจุบันยิ่งนัก จนได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรบรรยายธรรม และนำภาวนาตามสถาบันและองค์กรของรัฐรวมทั้งเอกชน ทั้งในกรุงเทพฯ ต่างจังหวัด และต่างประเทศ เป็นวิทยากรประจำรายการโทรทัศน์หลายรายการ เป็นนักคอลัมนิสต์เขียนบทความเชิงวิชาการกึ่งวิชาการ และบทความทั่วไปให้กับหนังพิมพ์และนิตยสารมากมายและมีผลงานเขียนเป็นที่นิยมในภาคภาษาไทยมากกว่า ๖๐ เล่ม อีกทั้งยังได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาจีน ภาษาสเปน ภาษาฝรั่งเศส ภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น

นอกจากนี้ ท่านยังเป็นผู้ก่อตั้งสถาบันวิมุตยาลัย (Vimuttayalaya Institute): สถาบันเพื่อการศึกษา วิจัย ภาวนา และนำเสนอภูมิปัญญาทางพุทธศาสนาสู่ประชาคมโลก โดยเน้นปรัชญาการทำงานในลักษณะพุทธศาสนาเพื่อสันติภาพโลก (Buddhism for World Peace)

คณะกรรมการสภาสถาบันอาศรมศิลป์

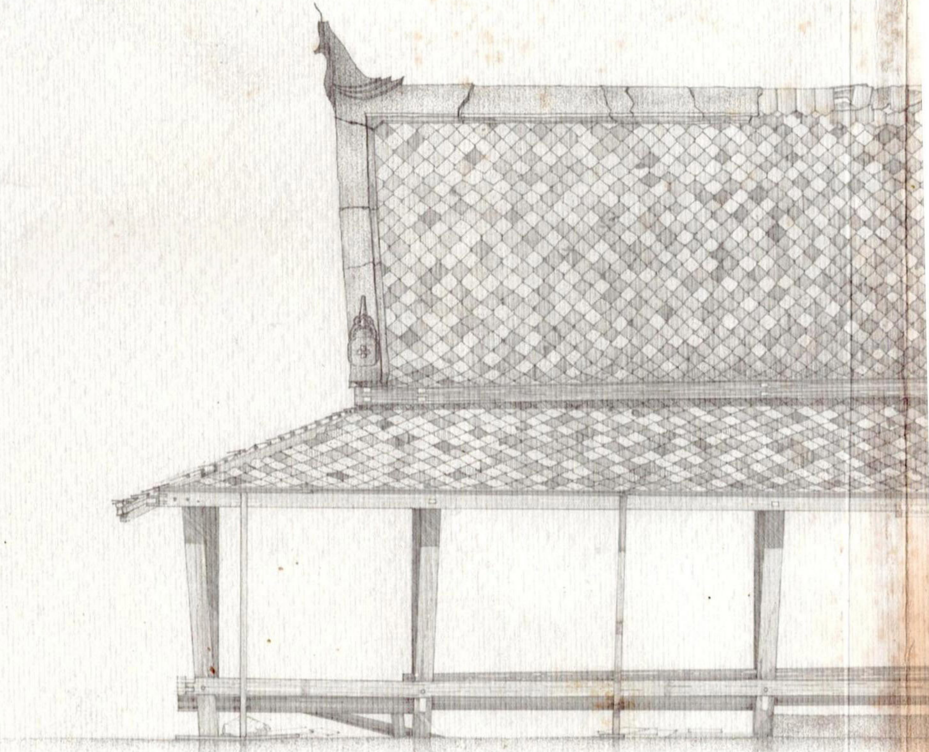
๑.	ศาสตราจารย์ระพี สาคริก	นายกสภาสถาบันอาศรมศิลป์
๒.	ศาสตราจารย์ นายแพทย์ วิจารณ์ พานิช	อุปนายกสภาสถาบัน
๓.	พระไพศาล วิสาโล	กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ
๔.	ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ อารี วัลยะเสวี	กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ
๕.	ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. อารี สัณหฉวี	กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ
๖.	ศาสตราจารย์เกียรติคุณอรศิริ ปาณินท์	กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ
๗.	นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา	กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ
๘.	รองศาสตราจารย์ ดร.เสรี พงศ์พิศ	กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ
๙.	นายบันเทิง ตันติวิท	กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๐.	นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม	กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๑.	นายเมธี ภมรานนท์	กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๒.	ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย	กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๓.	ดร.สิริชัยชาญ ฟักจำรูญ	กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๔.	คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา	กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๕.	ศาสตราจารย์กิตติคุณผุสดี ทิพทัส	กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๖.	ศาสตราจารย์บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์	กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๗.	รองศาสตราจารย์ประภาภัทร นิยม	กรรมการสภาสถาบันผู้แทนคณาจารย์
๑๘.	รองศาสตราจารย์ ดร.วีระ สัจกุล	อธิการบดี
๑๙.	นายธีรพล นิยม	เลขานุการสภาสถาบัน

การเขียนภาพสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (vernadoc)

นักศึกษารุ่นที่ ๒ และคณาจารย์ หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาบัณฑิตเพื่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม สถาบันอาศรมศิลป์ ได้ลงไปทำโครงการศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูวัดคูเต่า จ.สงขลา และได้จัดกิจกรรมเขียนภาพสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (vernadoc) ร่วมกับ มหาวิทยาลัยราชมงคลศรีวิชัย และโรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างเครือข่าย และให้นักศึกษาได้ซึมซับกับความงามของเรือนพื้นถิ่น รวมถึงกระตุ้นให้ท้องถิ่นซาบซึ้งถึงคุณค่าของตัวเอง ในระยะเวลาเพียงสองสัปดาห์ พวกเราสามารถร่วมกันสร้างงานศิลปะได้ถึง ๓๘ ชิ้นงาน สามารถปลูกจิตสำนึกและสร้างเครือข่ายในงานอนุรักษ์ เกิดความกลมเกลียวสนุกสนานร่วมกัน จากคนที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน และยังได้ฝึกสติ สมาธิ มากไปกว่านั้นภาพทุกแผ่นยังใช้เป็นหลักฐานและบันทึกทางประวัติศาสตร์ของอาคารก่อนทำการบูรณะอีกด้วย

ธรรมสวัสดี
ปี ใ ห ม่
๒ ๕ ๕ ๓

โรงเรียนรุ่งอรุณ โทร. ๐๒ ๘๗๐๗๕๑๒ www.roong-aroon.ac.th
สถาบันอาศรมศิลป์ โทร. ๐๒ ๔๕๙๓๒๒๖ www.arsomsilp.ac.th